

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa

Kaina 10 ct.

Nr. 13

Penktadienis, Kovo (March) 31, 1961, Toronto, Ontario

METAI XXX

Didelis Susirūpinimas dėl Laosos; Dešiniųjų Padėtis Nuolatos Blogėja

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų ir Britanijos lyderiai staiga labai susirūpino padėtimi Laosoj. Britanijos premjeras Macmillanas atsiskubino į Jungtines Valstijas ir susitiko su prezidentu Kennežiu Floridoj. Sakoma, kad jie ilgai tarėsi Laosos klausimu.

Prieš išvykdamas į Jungtines Valstijas, Macmillanas parašė laišką Tarybų Sąjungos premjerui Chruščiovui.

Dalykas tame, kad Laosoj dešiniųjų padėtis, nežiūrint gausios amerikiečių pagalbos, darosi vis blogesnė ir atrodo, kad be militarinio įsikišimo iš SEATO narių pusės jiems nebus galima atsilaikyti. Kada atrodė, kad dešinieji laimė, tai Vakaruose buvo tylima. Faktiniai buvo ignoruojami visi pasiūlymai dėl atgaivinimo tarptautinės komisijos, kuri prižiūrėjo Laosą.

Pažymėtina dar tas, kad dabar Kehnedis ir Macmillanas šaukia garsiai, kad Laosoj turi būti grynai neutrali valdžia. Tuo tarpu, kaip yra gerai žinoma, amerikiečiai prie Eisenhowero buvo atsakomingi už nuvertimą neutralios vyriausybės.

Nėra nei abejonės, kad jeigu amerikiečiai ar kas kitas siųs militarinę pagalbą (kariuomenę) į Laosą dešiniųjų pagalbai, tai kairiųjų pusė taip pat gaus paramą ir galės užsiliepsnoti toks karas, koks buvo Korėjoj.

Laosos dešinieji vėl labai šaukia, kad kairiesiems padeda vietnamiečiai. Bet jie taip šaukė ir anksčiau ir ne vieną kartą, bet nei vienu atsitikimu nebuvo nieko panašaus. Jie šaukia apie vietnamiečių batalijonus todėl, kad jie nori įtraukti SEATO šalis į karą. Patys jie nesitiki laimėti.

Yra sakoma, kad dešiniųjų pusė turi prisiamdžiusi kareivių Tailande, Formosoje ir kitose vietose. Tie kareiviai apmokami amerikiečių pinigais. Bet jie ne tam užsiliepsnoti uniformą, kad kariauti. Jiems svarbu gauti dolerių. Už tai dešinieji ir bauginasi. Su tokia armija sun-

Tarybų Lietuvos sostinės choras, kurs vadina Liaudies ūkio tarybos vyrų chorą, yra vienas iš populiariausių chorų sostinėje. Jame yra apie 90 įvairių profesijų žmonių. Jam vadovauja dirigentas Juozas Vanagas. Nuotraukoje matote minimą chorą.

Demonstracija Prieš Nuklinius Ginklus

TORONTO. — Šeštadienį, balandžio 1 dieną, čia įvyks didžiulė demonstracija prieš nuklinius ginklus, kurią šaukia Toronto Komitetas už Nusiginklavimą su rabinu Feinbergu priešakyje. Demonstracija baigsis mitingu prie City Hall, kur bus prkalbos.

Dalyvaus profesoriai, studentai, dvasiškiai ir masės žmonių, kurie reikalauja, kad Kanada nesiginkluotų atominiais ginklais.

Tokios demonstracijos įvyks ir kituose Kanados miestuose ir miesteliuose, nuo Atlanto iki Pacifiko. Niekad Kanados istorijoje nebuvo tokio reikšmingo įvykio, koks ruošiamas balandžio 1 dieną.

NEW YORKAS. — The World Jewish Congress, kuris turi centrą New Yorke, pranešė, kad sąrišyje su teismu nacių kriminalisto Adolfo Eichmanno, jie paskelbs virš 1,500 nacių kriminalistų vardų.

Tie kriminalistai gyvena Jungtinėse Valstijose, Argentinoje, Brazilijoje, Anglijoje, Švedijoje ir kitose Vakarų valstybėse.

Mirė išsirgęs veik tris metus kariauti prieš patriotas, kurie siekia laisvės liaudžiai.

Vėl Šunelis Aplėkė Žemę

MASKVA. — Tarybų Sąjungos mokslininkai vėl buvo paleidę raketą apie Žemę su šuneliu joje. Raketa ir šunelis buvo sugrąžinti į Žemę laimingai.

Tai jau antras toks sėkmingas bandymas kovo mėnesį. Pirmas buvo kovo 9 dieną.

Tas gali būti ženklas, kad žmogaus kelionė apie Žemę yra netolimos ateities klausimas.

Amerikiečiai irgi sėkmingai paleido kokią tai laboratoriją, kurios tikslas duoti daugiau informacijų, reikalingų dėl žmogaus kelionės apie Žemę raketoj.

Taigi, būkime pasiruošę išgirsti pranešimą, kad žmogus skrieja apie Žemę, ką šuneliai jau yra atlikę.

MIRĖ LEONAS PRUSEIKA

Baigiant paruošti Liaudies Balsą, gavome "Vilnij", kurioje pranešama, kad mirė "Vilnies" redaktorius Leonas Pruseika.

Leonas Pruseika yra plačiai žinomas visiems išeivijos lietuviams kaip visuomenininkas, organizatorius, oratorius ir žurnalistas.

Mirė išsirgęs veik tris metus vėžio liga. Buvo 73 metų amžiaus.

Pietų Korėjos Žmonės Kovoja prieš Reakciją

SEOUL. — Pietų Korėjoj vyksta naujos kovos prieš reakciją. Ypač studentai, kurie ir anksčiau buvo atsakomingi už Syngman Rhee režimo nugriovimą. Jau kiek laiko kaip studentai ruošia masines demonstracijas prieš premjero J. M. Chango valdžią, kuri nori sugrąžinti reakciją. Šeštadienį keliuose Pietų Korėjos miestuose demonstracijose dalyvavo 12.000 studentų.

Premjeras Chang nori praveisti du įstatymus, kurie, jo aiškinimu, siekia pastoti kelią komunistams Pietų Korėjoj. Studentai, tačiau, šiuose premjero užmojuose mato

pastangas sugrąžinti reakciją, kokia siautė prie Rhee režimo.

Pažymėtina, kad aktyviai šiose demonstracijose dalyvauja socialistai. Jie taip pat nurodo, kad premjeras siekia suvaržymo laisvių, kurių atkariavimas Pietų Korėjos žmonėms brangiai kainavo. Daug jaunų gyvybių buvo paaukota už šias laisves.

Studentai tiesiog reikalauja, kad premjeras Chang rezignuotų. Savo sumanymais jis pasirodė, kad jam daugiau rūpi mažos liaudies teisės ir laisvės.

Seoul mieste susidarė Bendras Kovos Komitetas prieš Chango įstatymus. Jis jungia savo eilėse plačiausias mases žmonių, kurie nenori sugrąžinti reakcijos, tiek daug žalos padariusios Pietų Korėjai.

Pietų Korėjos žmonės labai daug pasimokino. Rhee siautėjimas irgi pradžioje buvo dangstomas kova prieš komunizmą. Daug kas patikėjo. Bet už tai labai daug žmonių galvas padėjo veltui. Jiems teko vėl kraują lieti, kad atitaisius klaidą, nors dalinai. Dabar jie nelinkę duotis apgauti.

Sako Neleis Kitiems Diktuoti

TORONTO. — Ontarijos prokuroras Kelso Roberts, kalbėdamas ant televizijos, davė suprasti, kad tymsterių (vežikų) unijos lyderiui Hofai nebus leista diktatoriškai Kanadoje, nors jis nesuminėjo jo vardo.

"Mums nereikia Kanadoje svetur gimusių žmonių, ne piliečių, kad ir labai gudrių savo srityje, kurie atvykę čia diktuotų ekonominei politikai šioj provincijoj ar visoj Kanadoj", pasakė jis.

Jis sako, kad Kanados unijos turi užtektinai gerai prisilavinusių kanadiečių, kurie čia gyvena, žino sąlygas ir moka vesti unijų reikalus.

Haffos unija, kaip žinia, buvo išmesta iš Kanados Darbininkų Kongreso.

KUBOJE ORGANIZUOJA 100,000 JAUNUOLIŲ

HAVANA. — Balandžio 15 dieną baigiasi Kuboje mokyklose užsiėmimai. Kubos vyriausybė siekia suorganizuoti 100,000 jaunuolių, nuo 13-kos metų amžiaus. Jie bus siunčiami į kaimus ir miestelius mokymui suaugusių žmonių.

Nors Kuboje mokslas buvo verstinas, bet jis buvo katalikų bažnyčios rankose, tai 1950 metais tik pusė vaikų lankėsi į mokyklas.

Eyskeno Partija Netenka Įtakos

BRUSELIS. — Belgijos parlamento rinkimai rodo, kad Krikščionių Socialė Partijas su premjeru Eyskenu priešakyje netenka įtakos žmonių tarpe. Nors šiuo tarpu galutinų davinų nėra, bet jau aišku, kad Eyskenas įsi-
pyko daugeliui žmonių.

Pagal negalutinus davinius, krikščionys turės 97 atstovus (turėjo 104), liberalai 23 (turėjo 21), socialistai su Spaaku priešakyje turės 85 (turėjo 84), komunistai 4 (turėjo 2) ir flemai 2 (turėjo 1).

Krikščionys ir liberalai sudarė koalicinę valdžią. Jie matyti ir dabar turės sudaryti koaliciją. Bet atrodo, kad Eyskenas turės užleisti vietą kam kitam.

Iš Kanados Gyvenimo

Liberalų lyderis L. B. Pearsonas kaltino konservatus, kad jie savo konferencijoje griebėsi makartizmo ir kitų reakcinių priemonių Kanados visuomenei bauginti.

Pats premjeras Diefenbakeris apšaukė liberalus "socialistais". Girdi, ateinančiuose rinkimuose būsią sprendžiama, koku keliu Kanada turi eiti, laisvo užsiėmimo (kapitalizmo) ar socializmo keliu.

Bendrai paėmus, konservatų konferencija Ottawoje buvo visiškai nesėkminga. Ji nepakėlė konservatų ūpo.

Jaunesnieji bandė prvesti rezoliuciją, kad Kanada stovėtų už Kinijos priėmimą, tačiau jiems nepavyko.

Konservatus labai erzina liberališko dienraščio Daily Star skelbimas, kad Toronte daug bedarbių šeimų kenčia alkį. Girdi, tai rinkiminė propaganda.

Nepatiko Staro "susirūpinimas" bedarbiais ir majorui Philipui. Jis pareiškė, kad jis ir Europoje būdamas aiškina, jog netiesa, ką Star rašo. Tai esąs šmeižtas.

Faktas, tačiau, yra faktas, kad bedarbių šeimų gaunama pašalpa yra nepakankama. Nei konservatai, nei majoras to fakto neužtrins.

Dr. Hugh L. Keenleyside, Nacionalio Komiteto dėl Kontrolavimo Radiacijos Pavojų, sako, kad Kanados mokslininkai padeda išvystyti militarinius pabūklus, bet nepori imti ant savęs atsakomybės išaiškinti žmonėms nuklinio karo pasekmių.

Esą išimčių, bet aplamai Kanados mokslininkai neparodė reikiamos atsakomybės prieš visuomenę.

Jungtinių Valstijų ir Didžiosios Britanijos mokslininkai užėmę geresnę poziciją nuklinių ginklų klausimu.

Dr. Linus Pauling, plačiai pagarsėjęs mokslininkas ir kovotojas prieš nuklinius ginklus, kalbėdamas į 1,300 studentų Toronte, pareiškė, kad tie rūkoriai, kurie surūko į dieną po pakelį cigarečių, sutrumpina savo amžių 8 metais. O tie, kurie surūko po du pakelius, sutrumpina savo amžių 16 metų. "Dėl to nėra jokios abejonės", pridėjo jis.

Pauling vedęs ilgą ir strojų tyrinėjimą tabako pasėkmių žmogaus sveikatai.

Jis sako, kad tris kartus pavojingiau sėdėti namie ir rūkyti cigaretes, negu tiek pat laiko praleisti skrendant komerciniu orlaiviu. Automobilų nelaimės esančios

tiktai penkta dalis pavojaus, kurį sudarąs tabakas.

Kvebeko provincijos dvasiški kelia didelį skandalą prieš federalės valdžios reikalavimą leisti patikrinti parapijų knygas, kad palyginus jų tikras pajamas su išduotais pakvitavimais už aukas bažnyčių reikalams.

Yra patirta, kad yra ku-

nigų, kurie išduoda aukotojams pakvitavimus ant daug didesnių sumų, negu aukoja, ir tokiu būdu prisideda prie sumažinimo taksų vyriausybei.

Kapitalistai vis dažniau kalba apie unijų teises ryšium su naujos darbo partijos organizavimu

Atrodo, kad kapitalistai nori koku nors būdu atbauginti unijas ar sukurstyti jų narius prieš naują partiją.

Kanadietis

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informacijų, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Biznio Proga

Didelis restoranas mūriniame name su 63 vietomis, moderniškomis išvietėmis, didele virtuve. Į nejudomą turtą įeina 2 naujai išdekoruoti butai ant antro aukšto su atskiru įėjimu. Dirbtuvė užpakalyje pastato išnuomota. Geros įeigos. Reikia pamatyti norint suprasti vertę.

Privatus pardavimas. Dėl pasimatymo skambinkit Mr. Johns, EM. 3-4242. Toronto.

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoj

1. LIETUVA SIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapias, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šią knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol.
4. SLIAPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SESĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje. Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

TEOFILIS TILVYTIS, RAŠTAI. Tomas trečias. Proza. Knyga 520 pusl. Knygyne Nr. 432.

PIRMOJI LIETUVIŠKA KNYGA. V. Mykolaitis. Knygelė 44 pusl. Knygyne Nr. 433.

GYVENIMO SŪKURIAI. Jonas Vilkelis-Vijūnas. Eilėraščiai. Knyga 124 pusl. Knygyne Nr. 334.

PAVASARIO GODOS. St. Jasilionis. Eilėraščiai. Knyga 256 pusl. Knygyne Nr. 435.

SKRISK DAINUŽE — DAINYNAS. Įvairių autorių ir kompozitorių dainos su gaidomis. Knyga 132 pusl. Knygyne Nr. 436.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA. Urašyta 1944-1956 metais. Knyga 536 puslapių. Knygyne Nr. 437.

LIETUVIŠKOS SVODBINĖS DAINOS. Užrašytos Antano Juškos. Tomas pirmas. Telpa apie 750 dainų. Kaip kurios su gaidomis. Knyga 872 puslapių. Knygyne Nr. 438.

LIETUVIŠKOS SVODBINĖS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas antras. Telpa keli šimtai dainų su gaidomis ir svodbinių apeigų aprašymai. Knyga 752 pusl. Knygyne Nr. 439.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas pirmas. Telpa apie 500 liaudies dainų. Kai kurios su gaidomis. Knyga 960 pusl. Knygyne Nr. 440.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas antras. Telpa apie 60 dainų. Knyga 1,036 pusl. Knygyne Nr. 441.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas trečias. Telpa apie 500 dainų. Knyga 868 pusl. Knygyne Nr. 442.

RINKTINĖ VAIKAMS. Tarybų Lietuvos Dešimtmečiui paminėti leidinys. Eilėraščiai. Aprašymai. Knyga albumo formato 236 pusl. Knygyne Nr. 443.

METAI. Kristijonas Donelaitis. Gražiai iliustruota. Knyga albumo formato 160 pusl. Knygyne Nr. 444.

SALOMEJA NERIS. Jos gyvenimo aprašymas. Rinktiniai eilėraščiai ir paveikslais pavaizduotas jos gyvenimas. Knyga albumo formato. 216 pusl. Knygyne Nr. 445.

LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJOS CHRETIKONAS. Redagavo K. Korsakas ir J. Lebedys. Gražiai iliustruota istorinių raštų nuotraukomis. Knyga albumo formato, 528 pusl. Knygyne Nr. 446.

LIETUVOS VAIKAI. Albumas pajavairintas eilėrašciais. Knygyne Nr. 447.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS — ARCHITEKTŪRA. Paruošta F. Bielinskio, K. Čerbulėno ir K. Šešelgio. Albumas liaudies architektūros. Knyga 432 pusl. Knygyne Nr. 448.

VILNIUS. Architektūra iki 20-to amžiaus. Albumas, 248 pusl. Knygyne Nr. 449.

ZEMAITĖ GYVENIME ir KŪRYBOJE. Albumas ir jos veiklos aprašymas bei pavaizdavimai paveikslais. Knyga 250 pusl. Knygyne Nr. 450.

ANTANAS ŽMUIDZINAVIČIUS. Jo kūrinių aprašymai ir paveikslai. Knyga albumo formato, 160 pusl. Knygyne Nr. 251.

DAIŅŲ ŠVENTĖ. Albumas 1955 metais įvykusios Vilniuje Dainų šventės. Knyga 150 pusl. Knygyne Nr. 452.

TARYBŲ LIETUVOJ

Gdytoja, Mokytoja, Bičiulė

— Ir vėl bobutės nėra... — linguoja papurusias galveles penkiametė Arvydukas ir Rymutis. Jų tarpe susikinėjasi ir mažoji Sniegutė. Ji taip pat laukia bobutės. Bet ne taip lengva anūkeliams sulaukti jos: dažniausiai bobutė grįžta vėlai, kartais — jau po pusiaunakčio, o pasitaiko, kad rytą ji nepasirodo...

Taip, gydytoja Elena Bergienė namie lyg ir svečias. Ji Vliniaus I Tarybinės ligoninės gimdymo skyriaus vedėja, todėl daugiausia laiko ir praleidžia čia, ligoninėje. Bergienė neišeina iš skyriaus tol, kol neįsitikina, kad viskas tvarkoje, kad naujasis pilietis gyvens... O tai didžiausia jos, gydytojos, laimė.

— Jeigu kas — skambinkite, — išiedama dažnai pasako ji. — Ji visuomet padės, patars savo jauniesiems bendradarbiams, neatsisakys ir prie sunkesnio ligonio pabudėti.

— Nieko ypatingo mano gyvenime, draugai korespondentai, nėra. Dirbu kaip ir visi, — vos peržengusi jos kabineto slenkstį, pasitiko mus šie kuklūs gydytojos žodžiai. — Ir štai sužinau, kad aš apdovanota Lenino ordinu... Tai mane įpareigoja dar geriau dirbti, būti verta tokio įvertinimo. Be galo esu dėkinga partijai ir vyriausybei už nuolatinį rūpinimąsi mumis, medicinos darbuotojais.

E. Bergienė daugiau kaip dvidešimt penkerius metus

stovi darbo žmonių sveikatos sargyboje. Nuo pat pirmųjų pokario metų ji dirba šioje ligoninėje, dėsto medicinos mokykloje... Tada, kai pražūso karo audrai, Bergienė atėjo į ligoninę, čia tebuvo tik trys gydytojai, o dabar jų — 21.

— Manęs jau laukia, — keldamasi sako ji.

— Kur? — Kultūros universitete skaitau...

Gdytoja skaito paskaitas moters ir vaiko apsaugos, moters higienos klausimais ne tik kultūros universitete, mokyklose, — ji laukiama svečias ir sostinės įmonėse.

Tokia yra Elena Bergienė — paprasta, kukli, nuširdi, visada pasirėngusi visiems padėti.

Nuotraukoje matome gydytoją E. Bergienę, besikalbančią su savo auklėtinėmis — Respublikinės Vlniaus medicinos mokyklos trečio kurso moksleivėmis.

K. Kedaitis

5 KARTUS DAUGIAU

Kauno medicinos mokykloje mokosi daugiau kaip 600 įvairių specialybių būsimųjų darbuotojų. Per pastaruosius šešiolika tarybinės santvarkos metų ši mokykla išleido 2,336 medicinos specialistus, t. y. 5 kartus daugiau, negu buržuazinėje Lietuvoje per 20 metų. Vien praėjusiais metais mokykla baigė 361 moksleivis.

Būsimieji medicinos specialistai praktikos darbus atlieka ligoninėse ir vaistinėse.

Nauji Namai, Naujos Gatvės

Panevėžyje susikūrė ištisi daugiabaukių gyvenamųjų namų kvartalai, atsirado apie septyniasdešimt naujų gatvių. Praėjusiais metais mieste pastatyta gyvenamojo ploto daugiau, negu per

visą buržuazijos valdymo laikotarpį.

ĮMONĖ UTENOJE

Utenos laboratorinių elektros krosnių gamykla — vos keletas mėnesių. Tačiau ši jauna įmonė žinoma už respublikos ribų. Kasdien ji gauna dešimtis užsakymų iš įvairiausių mūsų šalies miestų.

Artimiausiu metu įmonės kolektyvas pradės gaminti ir tigelines krosnis, termostatus bei kitus laboratorinius įrengimus.

Zarasuose neseniai atidarytas dar vienas naujas kino teatras — "Kronika". Jame demonstruojami dokumentiniai ir mokslo populiarinimo filmai.

Laiškas iš Lietuvos

P. Užkalnis - Kvietinskas

(Tasa)

Kas nežino Druskininkų šiandien, Tarybų Lietuvoje?

Gamta ta pati, ir Nemuno krantai tie patys, ir pušynai. Ne, ne visai taip. Juk gamtos grožis dažnai priklauso nuo žmonių nuotaikos, nuo pačios liaudies, be kurios juk ir gamta atrodytų tuščia, nyki ir nelinksmu. O įsiklausyk į žmonių kalbas, į jų dainas, į jų darbo ritmą — ir iš karto pajusi, kaip pati gamta keičiasi, jos spalvos, jos garsai. Nebeįmatyti šiandien kolūkinėjų džiūkių vyžių, medinių klumpių, naminių dryžinių, nušutusios sermėgėlės... Negirdėti ir liūdnu dainų "Oi varge varge, vargeli mano...". Kurios seniau aidėjo. Pasikeitė žmonės, pasikeitė jų drabužiai, avalynė. Kitos ir dainos aidai: linksmos, nuotaikingos. Pasikeitė ir Druskininkų kurortas.

Tarybų valdžios metais Druskininkų gydyklos sanatorijos perėjo valstybės žinion ir virto visuomeniška nuosavybe. Atsivėrė gydyklos durys paprastam žmogui. Kiek naujų, mūrinių dviaukščių ir triaukščių puošnių namų-gydyklų čia pastatyta pokario metais! Ir vis dar statoma.

Visai neseniai pastatytas puikus, modernus viešbutis su daugiau kaip 100 lovų. Tokiu viešbutiu galėtų pasididžiuoti by kuris žymus pajūrio kurortas. Mieste išaugo daugelis namų - sanatorių, primenančių senos pasakos minimus turtinius rūmus.

Eini miesto gatvėmis ir stebiesi. Štai čia, miesto centre, pora metų atgal buvo tuščia vieta, daržai, dabar — puikus pašto rūmai. Tiesa, jie dar neįruošti, bet — čia jau alsuos gyvas kukol grįš pavasario paukščiai rorto gyvenimas: gaus laidai, nešios čia ir atgal telefono ir telegrafo žinias, skris telegramos, plauks kurortininkų laiškai...

Kitoj vietoj — vėl mūrinis namas. Kiekvienoj gatvėj jų statosi po du-tris. O ten, toliau, už sraunaus Ratnyčės upeliukščio, ištisą plotą

užima eilė didžiulių naujai statomų mūrinių pastatų — būsimų sanatorių.

Kitoj miesto pusėj — vėl nauji būsimų sanatorių griaučiai.

Bildai, spiegiai, blykčioja statybose. Juda plieninės eskalatorių rankos. Kyla nauji sveikatingumo rūmai, skverbiasi į garbanuotus pušynus.

Žiema. Bet ar ilgai čia ji užtruks. Vasaris ne už kalnų, o čia ir kovas. Reikia ruoštis, skubiai ruoštis sutikti naujus tūkstančius kurortininkų. Juk pats brangiausias žmogui, tarybiniam žmogui — tai sveikata. O kur tu jos tiek pasisėmsi, kaip Druskininkuose!

Auga ir puošias kurortas. 1951 metais jame dirbo daugiau kaip 50 gydytojų, o dabar medicinos personalo skaičius nepalyginti su anais metais, kaip išaugo.

Kaip auga kurortas tarybiniais metais, liudija toki skaičiai: 1934 metais, buržuazijai valdant, čia gydėsi 8 tūkstančiai žmonių, o 1949 metais — 13 tūkst., o 1955 metais — net 22 tūkstančiai! 1960 metais, komunistinės visuomenės statybos metais, šis skaičius pašoko iki 35 tūkstančių! Ei jūs, iš užsislėpusių po užsienio imperialistų skvernu "Nepriklausomos Lietuvos" ir "Tėviškės žiburį" tarybinės santvarkos murzintojai! Parodykit ką nors panašaus iš smetoninio "rojaus", kas būtų taip tarnavęs liaudies gerovei, kas būtų taip puošęs mūsų brangią Lietuvos žemę? O juk čia gydos tarybiniais metais darbo žmonės nemokamai! Ir medicinos aptarnavimu, ir gydyklomis, ir Druskininkų versmėmis...

Ne, jūs neatsakysit į šį klausimą. Jūs temokat tik purvais drabstyti, tik juodinti. Nusimkite juodus akinius, pažiūrėkite savo akimis.

Bet paliksime fašistinės praėities garbintojus ramybėje. Grįžkime į Druskininkus. Atsivėpkime jų pušų sakais prisodrintu oru. Ir lengva, lengva ant krūtinės ir ant širdies...

O praeis dar 3-4 metai,

Druskininkai dar bus gražesni. Dar daugiau gydytojų, namų, kurortininkų čia bus. Ne 35 tūkstančiai, o visa 50 tūkstančių!

—o—
Apie Dzūkų žemę dar vaikystės dienomis teko girdėti pasakas. Gražios tai buvo pasakos, tik ne linksmos jos, būdavo, ypač kai kalba prasidėdavo apie paprastų žmonių gyvenimą.

— Ką pasakysit apie Dzūkiją? — užklaustas pasakys, būdavo, koks nors buvaunas senis. Ir kaktą suraukęs ims dėlioti: — Gražus kraštas, ale skurdas žmones ėda. Smėlis, pelkės. Bulvelė, griakis, grybas dar koks sukirmijęs...

Ne tas šiandien kraštas. Ir ne išvargę čia žmonės gyvena. Druskininkai, Dzūkų krašto puošmena, apie save ir apie šį kraštą byloja. Šio kurorto aukšta kultūra, modernūs namai, skoningai suplanuotos ir papuoštos gatvės ir parkai apie ką kitą byloja. Visa tai pastatyti, padaryti ir papuošti galėjo tik didelės kultūros žmonės, tarybiniai žmonės, laimingi žmonės. Juk tai, kas išėina iš po laimingo žmogaus rankų — visa tai atrodo gražu ir džiugina kiekvieną.

—o—
Žiema. Šiaurys pasiekė ir Druskininkus, pietinę Lietuvos žemės dalį. Vakar speigas svilino, gnaibė žmonių veidus, o naktį pabiro, kaip iš prakuruso maisto baltos, akinančiai baltos snaigės. Ir šaltis atlyžo. Ne, seni-besmegeni, nepavyks tau per daug sukaustyti upių ir ežerų vandenį, užšaldyti Druskininkų mineralinio vandens versmes. Sniegas užklojo baltais kailiniais žemę — dūk, kiek ti ksveikas, o po tokiais kailiniais galima ir žemei žiemavoti.

Vakaras. Užlietomis elektros šviesa gatvėmis mirša žmonės, pro sanatorių klubų langus ir duris veržiasi muzika, klega žmonių balsai, aidai graži daina apie meilę, laimę, žygdarbius. Gražios dainos, gražios, kaip tarybinio žmogaus svajonės.

Kurortas ir žiemą pilnas žmonių. Linksmy, laimingų tarybinų žmonių.

Prisiminė dzūkiška daina: Aš palenksiu žalį pušį Nurašysiu dzinguliuoką...

O gal iš tiesų palenkti žalios pušies šaką ir nurašyti atminčiai dzūkiškos spygliuočių gražuolių dzinguliuoką? Bet ar išdrįs tavo ranka pakilti prie tų dzinguliuokų, kai tos pušys taip išdidžiai stovi, su tokiomis puikiomis baltomis kepurėmis! Ne, šiomis gražuolėmis galima grožėtis, galima gerti, kaip žmonės sako, pilnomis riešukučiomis pušų kvapu prisodrinta orą, o ranka nepakils, kad pažeidus jų išdidžią rimtį!

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

ŽMONES BE GALVOS IR DOROS

Galite įsivaizduoti tokius žmones, kurie pikietuoja mitingą, sušauktą prieš nuklinius ginklus? O visgi yra tokių. Jie pikietavo mitingą Massey Hall, Toronte, ir šūkavo prieš jo šaukėjus, vadindami raudonais ir išdavikais net tokius pasauliniai garsius žmones, kaip Dr. Linus Pauling.

Keliomis dienomis vėliau Dr. Hugh L. Keenleyside, kanadietis, pirmininkas komiteto prieš atominę radiaciją, sakė, kad jau ruošiami planai pagaminimui tokios bombos, kuri, išsprogdinta 300 mylių virš Ontarijos, pakeltų viską, kas tik yra Ontarijoje, ir paverstų juodu debesiu.

Jis sakė, kad Kanados civilinio apsigynimo vadovai vaizduojasi, jog atsitikime atominio karo būtų numestos kelios bombos. Bet Tarybų Sąjunga turinti 70,000. Jeigu kiltų atominis karas, tai nebūtų koks žaidimas.

Yra žmonių, kurie sako, kad kovotojai prieš nuklinius ginklus yra kapitulatoriai. Taip nėra. Dr. Pauling ir kiti nurodo, kad bomarkai ir kiti ginklai vistiek neapsaugotų kanadiečių, jeigu kiltų karas. Jie sako, kad būtų daug lengviau išvengti karo, jeigu Kanada nesiginkluotų atominiais ginklais ir stengtųsi prikalbėti kitas šalis išsivadėti atominų ginklų. Kanada rastų daug pritarimo ir kitose šalyse.

Ar tas faktas, kad Kanada turėtų keletą raketų su atominėmis galvomis, prisidėtų prie sulaukymo karo? Abejotina. Amerikiečiai turi užtektinai pabūklų dėl sunaikinimo viso pasaulio. Susinaikinimo priemonių pakanka abiejose pusėse. Ko reikia, tai sunaikinimo priemonių, kad žmonės galėtų lengviau atskvėpti. Dėl to ir vystomas judėjimas už nusiginklavimą.

JIEMS REIKALINGI IR TOKIE

Lietuvos spaudoje tilpo daug medžiagos, parodančios baisius lietuviškų žudikų darbus. Neseniai įvyko mitingas Ukmergėje, kur buvo priimtas atsikreipimas į čikagiečius, kurių tarpe randasi M. Paškevičius, vienas iš tų žudikų. Mitinge liudininkai pasakojo apie jo ir kitų juodus darbus. Minimas vienas ir iš Toronte esančių dipukų. Žmonės piktinasi, kad Jungtinių Valstijų ir Kanados autoritetai nekliaudžia jiems laisvai vandrovoti.

Nesunku, tačiau, suprasti, kodėl taip yra. Juk faktas, kad vokiečiai, kurie kariavo prieš mus praėjusiame ir užpraėjusiame kare, dabar geriausi sąjungininkai. Pamišti visi jų juodi darbeliai. Pamišti ir jų sėbrų darbeliai. Reakcionieriams tokie labai reikalingi. Jie džiaugiasi, kad kiti atlieka Tarybų Sąjungos biaurojimo darbą.

Bet nereikia įsivaizduoti, kad tie nusikaltėliai lieka be jokios bausmės. Visuomenės pasipiktinimas jais gali būti dar skaudesnė bausmė, negu kalėjimas ar sunkieji darbai. Jie pasmerkti visuomenės akyse ir bus pasmerkti iki jie gyvens. Gal jie neturi sąžinės ir jų nekankina atlikti žudymai, bet jie negali pamišti, kad jie pasmerkti visuomenės akyse.

IR JIE "VADUOS"

Kubos pabėgėliai skelbia sudarę "vyriausybę" užsienyje. Supraskit, Jungtinėse Valstijose. Jie organizuos visokią kovą, įskaitant ir ginkluotą, kad nuvertus Kastros vyriausybę. Be abejonės, jiems visai padės amerikiečiai ir kiti, kurie neteko savo plantacijų ir kitų užvedimų Kuboje.

Bet Kuba turi ir draugų. Kubos liaudį palaiko visos Lotynų Amerikos liaudies. Ji nestovės rankas nuleidus. Ant galo gali pasidaryti karšta jiems ne vien Kuboj.

Kubos "vadotojai" savo vadovu, "prezidentu", pasiskyrė buvusį promjerą jau prie Kastros valdžios. Supraskit, ir Kastros draugai stoja prieš. Tai nieko nauja. Iš istorijos žinome, kad atsiranda žmonių, kurie nusispiauna ant visko, kada jie nepasiekia savo tikslo. Buvo ir Kubo-

Ir Gyvent, ir Kovot Verta

Vacys Reimeris

Daug puikių būna žemėj dalykų,
Daug kas blėsta, praeina ir nyksta.
Bet kiekvieno širdy pasiliko
Pats puikiausias, brangiausias — jaunystė.

Ji mums ėjo ne parkų alėjom,
Ne minkštai įvyniota į pūką, —
Mes jaunystės tokios neturėjom, —
Gal todėl ji brangesnė mums dukart.

Obely saulė žiedą sukrauna,
Būna dienos audringos ir baisios...
Kaip bekrėstų jos žiedlapį jauną, —
Bet iš jo turi nokti mums vaisius.

Arba ažuolo mažąją gilę
Kur beužmeta rudens saują, —
Per granitą ji šaknį leis giliai,
Ir vėjelis sups ažuolą naują.

Panašiai mes — bedaliai, benamiai,
Ir krėsti, ir lankstyti ne karta,
Bet išlaikėm, nes jautėm, kad žemėj —
Ir gyvent, ir kovot mums verta!

Ivairiomis Temomis

"Laisvojo užsiėmimo" gy- ir griežtai pasmerkė idėją
nėjas premjeras Diefenbake- statyti požeminę slėptuvę.
ris gali pasididžiuoti savo
sistemos "sėkmingumu". Be-
darbių skaičius pasiekė jau
719,000. Tai buvo vidury va-
sario. Nedarbas auga iki vi-
durio kovo.

Reikia atsiminti, kad tiek
bedarbių yra akivaizdoje
dviejų komitetų, kuriuos su-
daro valdžia, samdytojai ir
darbininkų atstovai. Tiems
komitetams pavesta surasti
būdus nedarbui mažinti.

Taline ir Vilniuje buvo nu-
teisti keli vietiniai hitlerinin-
kai, žmonių žudikai laike ka-
ro ir po karo. Ilgai jie slaps-
tėsi po svetimomis pavardė-
mis, bet jie buvo išaiškinti.

"Veiksniai", kaip ir visuo-
met, rašydami apie tuos
teismus, šaukia, kad Maskva
nusmerkė juos. Faktas gi
tas, kad juos teisė vietiniai
teismai, esantieji respublikų
žinioje. Vilkas, sakoma, ne-
būtų vilkas, jeigu jis nesi-
elgtų kaip vilkas.

Praėjusią savaitę Toronte
teisme buvo iškelta, kad vie-
nas seimelio narys, provin-
cialės policijos komisio-
niaus pavaduotojas, trys po-
licijos viršininkai, provin-
cialio prokuroro pavaduotojas,
provincialės policijos inspek-
torius ir keli policininkai už-
siėmė emimu kyšių pinigais
ir kitokiomis gėrybėmis iš
gemblerių.

Vienas policijos seržantas
gavęs kyšiais net \$100,000.

Toronto metro pirminin-
kas F. Gardiner aną dieną
smarkiai išvanojo civilinio
"apsigynimo" organizatorius

je, kurie norėjo užimti Batisto vietą su pagalba revoliu-
cinio judėjimo. Nepavyko. Dabar jie plakasi prie kitų.

Išsilaikymas reiškia taiką.
Tik išsaugojus taiką bus ga-
lima išsilaikyti, išvengti su-
sinaikinimo.

Spauda paleido pasimizmo
antį ryšium su derybomis
Genevoje dėl sulaukymo nuk-
linių bandymų.

Girdi, Tarybų Sąjunga no-
ri, kad komisija, kuri prižiū-
rės vykdymą sutarties, būtų
vadovaujama vieno atstovo
nuo Vakarų, vieno nuo Rytų
ir vieno nuo neutralių ša-
lių. Amerikai tas nepriimtina.

Ir kodėl gi nepriimtina?
Juk tai pats teisingiausias
sutvarkymas.

Amerikiečiai matyti nori,
kad būtų pastatytas Vakarų
žmogus panašiai kaip Jung-
tinėse Tautose yra Ham-
marskjoldas.

Atominės Pastabos

Yra apskaičiuojama, kad
atominės šalys, tai yra, tos
šalys, kurios gamina atomi-
nes bombas, turi tiek atomi-
nės jėgos, kad pavertus
dinamitu būtų po 10 tonų di-
namito kiekvienam žmogui
visame pasaulyje.

Tai, atrodo, viesai pakan-
kama dėl susinaikinimo.

Tie, kurie agituoja už tai,
kad Kanada įsigytų atominų
bombų, galėtų pagalvoti ir
apie tai, kad gražon Tarybų
Sąjunga galėtų duoti atomi-
nių bombų Kinijai.

Gaisras, kaip žinom, ple-
čiasi labai greitai.

Kanada turėtų kovoti prieš
šio gaisro plitimą.

Vienas atominis autorite-
tas apskaičiavo, kad atsitiki-
kime atominio karo, Kana-
doj galėtų eksploduoti bent
3,000 atominų bombų.

Ar būtų galima išlikti
bent kam gyvam tokiaime
kare?

Atominio ginklavimosi ša-
lininkai sako, kad žmogus
negali dasleisti prie tokios
beprotybės.

Jeigu taip, tai kam tuo-
met ginkluoti atominėmis
bombomis daugiau šalių, ne-
gu dabar yra?

MIRĖ ŽYMUS RYTŲ VOKIETIJOS KOMUNIST.

BERLYNAS. — Nuo šir-
dies smūgio mirė žymus ko-
munistas Rytų Vokietijos
prekybos ministras Heinrich
Rau, sulaukęs 61 metų am-
žiaus. Jo kovos kelias už dar-
bo žmonių reikalus vienas iš
pavyzdgingiausių kiekvienam
komunistui.

Jis veikė Komunistų par-
tijoj nuo 1919 metų. Nacių
laikotarpiu buvo kankina-
mas ir kalinamas koncentra-
cijos stovyklose.

Pastabos

Liberalas parlamento atstovas Albert Wren (iš Kenoros apylinkės) sako, kad dauguma nelavintų bedarbių Kanadoje yra Romos katalikų atskirų mokyklų produktas.

Daugelis vidurinių mokyklų studentų suklumpę todėl, kad jie ateina iš katalikų pradinė mokyklų neužtektinai paruošti.

Aišku, tie suklupusieji paskui eina į darbininkų eiles su labai mažu prasilavinimu.

Kiek tame yra tiesos, sunku pasakyti, bet galima pripažinti faktą, kad katalikų pradinė mokyklose daug vaikų laiko užima mokymas religijos.

Ta religija, tačiau, jeigu vaikas suklumpė bendrame moksle, nieko nepadedą.

Nedarbas ir skurdas daugelį jaunų vyrų sudemoralizuoja, padaro visokiais nusikaltėliais.

Religijų šalininkai teigia, kad religija prisideda prie doros palaikymo. Nieko panašaus.

Kvebeko provincijoje religija kemsama ant kiekvieno žingsnio, bet kas tenai dedasi?

Visokiais nusikaltėliais daugiausia pasižymi Montrealas, kur bažnyčios ant kiekvieno didesnio kampo.

Bedarbių skaičius Kanadoje išaugo iki 719.000. Tai labai didelė skaitlinė atsižvelgiant į gyventojų skaičių Kanadoje.

Iš 18.000.000 gyventojų (skaitant ir kūdikius) tiek bedarbių yra labai daug.

Tai dar ne galutina skaitlinė. Už kovo mėnesį ji bus didesnė.

Taip tai atrodo "laisvojo užsiėmimo" sistema faktų šviesoje.

Man keisčiausiai atrodo tas faktas, kad valdžia ir visi kiti "gydytojai", kalba apie gamybos plėtimą, apie darbininkų lavinimą, lyg nedarbas būtų priežastis stokos gamybos ar darbininkų neišsilavinimo.

Rodos visiems būtų aišku, kad nedarbas paeina iš to, kad gaminių yra perteklius, o žmonės neturi užtektinai pinigų įpirkti juos.

Kam gi plėsti gamybą, kuomet nėra vietos jau pagamintiems gaminiams?

Reikia didinti perkamąją jėgą. Kada dings prekės iš sandėlių, tuomet ir dirbtuvės pradės smarkiau veikti.

J. Y.

Kanados televizijos dainininkė Juliette su jos programos dainomis. Juliettos programos dainomis, kurie įteikia jai plokštelę su jų įdainuotomis dainomis. Juliettos programos dainomis, kurie įteikia jai plokštelę su jų įdainuotomis dainomis.

Ką Kiti Rašo

Taras Ševčenka

Sių metų kovo 10 d. sukako lygiai šimtas metų, kai mirė didis ukrainiečių poetas ir dailininkas Tarasas Ševčenka. Šis įvykis buvo atžymėtas visame kultūringame pasaulyje.

Ševčenka gimė 1814 metų kovo 9 d. Morincų kaime, Kijevo gubernijoje. Jis gimė baudžiauninko šeimoje. Jo tėvai anksti mirė, o sūnus per didžiulį vargą pramoko skaityti ir rašyti. Iš pat mažens jis pasižymėjo didžiuliu palinkimu į dailę ir meną.

Kai kurie rusai dailininkai, pastebėję jaunuolyje gabumus ir norą būti dailininku, jį išpirko iš baudžiaivos, sumokėdami už jaunuolį 2.500 rublių. 1829 metais T. Ševčenka apsigyveno Vilniuje, ir jis čia paliko nemažus savo pėdsakus: paišybių kūrinių, poezijos rankraščių. Paskui jis apsigyveno Peterburge, kur išleido savo poezijos rinkinį "Kozbar". Vėliau grįžo į Ukrainos sostinę Kijevą. Būdamas Kijeve, Ševčenka įstojo į slaptą politinę organizaciją, nukreiptą prieš carizmą. Iš Kijevo Ševčenka buvo išremtas, — tremty išbuvo dešimt metų. Po to apsigyveno Peterburge ir čia susidraugavo su ano meto rusais revoliuciniais demokratais, rašytojais, visuomenininkais.

Mirė poetas - tapytojas 1861 m. kovo 10 d., Peterburge, tesulaukęs tik 47 metų. Savo paliktame testamente T. Ševčenka prašė, kad jo palaikai būtų palaidoti prie Dniepro, Ukrainoje, po trumpo laiko tai ir buvo padaryta: jie buvo perkelti į Ukrainą, palaidoti ant kalnelio prie Dniepro, netoli Kanevos miesto.

Ševčenkos eilėraščiai yra ne tik plačiai skaitomi Ukrainoje — jie išversti į dau-

gelį kitų kalbų. Jo poezija buvo kovinga, nukreipta prieš carizmą, prieš liaudies priešus. M. Gorkis apie Ševčenką pasakė: Jis nusipelnė aukšto įvertinimo, būtent kaip pirmasis ir tikrasis liaudies poetas.

Tuojuo po Didžiosios Spalio revoliucijos, Leninas, pasirašydamas po projektais, kokiems įžymiesiems žmonėms turėtų būti pastatyti paminklai, į juos įrašė ir T. Ševčenkos pavardę.

— Laisvė

Kaip Teikiama Parama

Kongresinė komisija tyrinėjus JAV užsienio paramos pastatytas Pakistane kareivines štai ką surado:

Kareivinėse yra dideli šaldytuvai, kad būtų galima mėsa ilgiau laikyti.

Prausyklose yra dideli veidrodžiai pagelbėti kariam barzdas nusiskusti, taipgi yra kiti naujoviniai įtaisys. Bet tai darant užmiršta:

Kad pakistaniečiai mažai turi mėsos, ir kad sulyg religijos, mėsa turi būti verdamą tuojau po gyvulio papiovimo, kitaip ji nevalgoma.

Pakistaniečiai atsikėlę ryte nesiprausia ir barzdas nesiskuta, tai tie veidrodžiai jiems nereikalingi.

Kareivinės pastatytos kaip naujausios statomos Amerikoje, bet Pakistane tas visai netinka.

Kitur jau paaikšėjo duodamos automašinos, bet nesant geresnių kelių jos yra bevertės; antra, žmonės geriau bevelėtų pėsti vaikščioti pavalgę, negu automašinom važinėti alkanai.

Dar blogiau, daugelyje vietų teikiama parama pasi- naudoja valdonai ir spekuliantai. Pavyzdžiui, buvusi Turkijos vyriausybė pastatė savo sąlygas, kad ji naudotų

teikiama paramą kaip ji nori, o ne kaip JAV sako.

Ne milijonai, bet bilijonai dolerių išieškota taja parama bereikalingai. Labai daug išleista palaikymui tokių diktatorių kaip Syngman Rhee, Turkijos Menderes ir kitų, kurie jau nuversti, ir JAV pagalios turėjo pripažinti juos blogais.

Užsienio parama amerikiečiams labai daug atsiėjo, bet naudos iš to jokios nėra.

— Vilnis

Kas nenori susitarimo

Prasidėjus Genevoje pokalbiams branduolinių ginklų klausimu, JAV stambaus biznio spaudoje paplito atakos prieš TSRS. Atrodo, toji spauda nenori susitarimo, o gal žino, kad nebus susitarimo, tai stengiasi psichologiniai paruošti amerikiečius tam.

Dauguma žmonių bijo karo ir nori JAV ir TSRS susitarimo. Jei nemanoma susitarti, reikalinga tai teisinti, ir iš anksto tas ruošiamas.

Reikia pabrėžti, kad JAV stambaus kapitalo spaudos atsinešimas link Tarybų Sąjungos dažnai yra daug blogesnis, kaip pačios valdžios. Tos rūšies spauda pirmo eilės deda biznio interesus, o ne taiką ir nusiginklavimą. Kam ginklavimasis pelningas, tie nori tęsti tai. Be to, daug kas bijo depresijos sulaukiant ar bent sumažinus karinių reikmenų gamybą.

— Andrusis

Tai Tik Pradžia

Pranešimai iš Brazilijos sako, kad Brazilijos vyriausybė su prezidentu Quadros priešakyje atšaukė Lietuvos, Latvijos ir Estijos "atstovybių" pripažinimą. Juokingos buvo tos atstovybės, bet iki šiol ir Brazilija laikė jas minėtų šalių atstovybėmis. Politikoje, matote, gėdos nėra. Ir mokyti ir vėlyti žmonės pavirsta juokdariais. Brazilijos vyriausybė galų gale nutarė nustoti juokus krėtus.

Dabar Brazilijoje atsitiko tas pat, kas atsitiko Jungtinėse Valstijose anuo metu, kai prezidentu buvo išrinktas velionis Rooseveltas. Pastarasis nenorėjo būti juokdariu. Jis tada tuoj pripažino Tarybų Sąjungą ir pavarė šunims šeko rauti kareivinių "atstovybes".

Dar daugelio šalių buržuazinės vyriausybės tebeprapažįsta Pabaltijo šalių "atstovybes". Žinoma, jos gerai žino, kad tos atstovybės nebeatstovauja savo šalių. Bet joms nieko nekainuoja jų pripažinimas. Tuomi jos patiešija vargšus "veiksnius", kurie išivaizduoja, kad toks pripažinimas turi

ŠYPSENOŠ

Trukdytojai

"Tik žiūrėk, tėvai, kaip greitai skaito mūsų Jonukas", džiaugėsi motina.

"Aš galėčiau skaityti dar greičiau, jei ne tie kabliukai ir taškai", tarė vaikas pasididžiudamas.

Stebūklas

Tėvas išsivedė sūnų parodyti, kaip medžiojama. Po ilgo laukimo pasirodė viena antis ir tėvas paleido į ją iš abiejų vamzdžių. Bet antis nuskrido net nekryptelėjus.

Atsisukęs į sūnų, tėvas tarė:

"Sūnau, dabar tu matei tikrą stebūklą".

"Ką tu turi mintyje, tėve?"

"Ar tu kada nors matei nušautą antį skrendant?"

Nepastebėjo

"Rytą bufete palikau du pyragaičius, o dabar yra tik vienas. Gal tu gali man paaiškinti, kas atsitiko?"

skundėsi vyras žmonai.

"Matyti buvo taip tamsu, kad aš antrojo nepastebėjau".

kokią reikšmę jų interesams. Tikrumoje, tai jis neturi jokios reikšmės tarptautiniame gyvenime. Kokiu gi reikalu, pavyzdžiui, Jungtinės Valstijos gali kalbėtis su Lietuvos "atstovybe" Washingtono Lietuvos reikalų?

Tos "atstovybės" ar konsulai yra laikinas reiškinys. Tai daugiau šalto karo produktas. Kol kas šiek tiek akstino duoda taip vadintiems veiksniams. Bet jeigu tų atstovybių nebūtų, padėtis nei kiek nepasikeistų.

Yra sakoma, kad jeigu žmogaus neparbloškia ligos, tai vistiek jį nugali senatvė. Taip bus ir su tomis atstovybėmis. Jos jau gerokai nusidėvėjo. Netruks ilgai, kol jos visai bus užmirštos. Tad "vaduotojams" nereikėtų tiek daug spurdėti, jei kuriai titulas nuimamas. Anksčiau ar vėliau, koks čia skirtumas.

3-JŲ DIENŲ BUDEJIMAS UŽ TAIKĄ

SYRACUSE, N. Y. — Viršutinės New Yorko valstijos dalies taikos komitetas ruošia per velykas 3jų dienų budėjimą už taiką.

Ruošiama demonstracija tuo tikslu.

GENOA, Italija. — Čionai pradėjo statyti atominės energijos tankerį.

Kastruotų Angelų Poezija

Vieni jų rašo "Drauge", antri — "Naujiuose", treči — "Dirvoje", ketvirtai — "Metmenyse". Kartais išleidžiamos ir knygos. Variantai tie patys: apie dievus, apie angelus, apie prieblandas, apie šventuosius, apie nuodėmes, apie "prarastą" žemę, apie "kastruotą" džiaugsmą.

Skaitai tokių poetų kūrinus, ir snaudulys ima. Mėkenai, niekada nesimaitinę motinos pienu, niekada nepargriuvę lipdami per slenksčius, niekada nesušlapę kojų, niekada neverkė, nesijuokė ir nekeikė. Dar Lietuvoje juos kažkas užkonservavo, įkišo į plastmasės cilindrus ir "via D.P. Camp" atsiuntė į Ameriką.

Ne, ne visi jie čia atsirado plastmasės cilindruose. Ne visų jų širdys ir protai išmirkyti Aisčio-Brazdžio metafiziname lyrikos skiedale, kad "nesugestų". Kiti jų dar labai jauni. Kiti neatsimena nei "stiklinių karsčių", nei "katarsių", nei "šilainių", nei "šventųjų Sebastijonų".

Šių pastarųjų mentalitetas turėjo susiformuoti vėliau. Kažkur pakeliui į Ameriką, ar jau pačioje Amerikoje. Bet ne natūraliu būdu, o laboratoriniu. Hermetiškuose išlaidaržiuose, kur neužpučia vėjas, neužlieja lietus ir kur saulės šviesa pavadoja lempos. Taip, kaip aname Huxley aprašytame naujų žmonių fabrike. Sintetiniai poetai. Jie niekada nepavirs žmonėmis. Jie niekada nesilgės, nesikankins, nesidžiaugs, nesirūpins, nesieks, net nematys, negirdės ir nejaus. Jie tik Huxley herojų pavyzdžiu konstatuos: "Kaip gera, kad aš toks, o ne kitoks".

Kazys Bradūnas rašys:
Prie gruoblėto ažuolo ry-
moja
Girių Dievas veidu mediniu.
Samanotos Girių Dievo kijos
Plaunamos šventųjų van-
deniu.

Alfonsas Nyka-Niliūnas jam pritar:
Žiema yra Tavo paskutinis
laiškas liūdnas ir
neatsakomas.

Data: pėdsakai kely, sušalę
ir nebeįskaitomi
Tarp kūno ir amžinybės.
Vieta: negyvos plokštumos
centrinio nervo gatvėje —
išsibildymo ir paskutinio
džiaugsmo liudininkai.

Jonas Mekas filosofuos:
Jeigu buvai tu geras — tavo
gerumas yra nuodėmė,
jeigu ėjai prieš istoriją;
jeigu buvai tu šventas — tavo
šventumas yra nuodėmė,
jeigu ėjai prieš istoriją;
jeigu buvai komunistas —
tavo

komunizmas nuodėmė,
jeigu ėjai prieš istoriją;
jeigu buvai kapitalistas —
tavo

kapitalizmas yra nuodėmė,
jeigu ėjai prieš istoriją.

O Algimantas Mackus deklamuos:

Išalęs džiaugsmas, angele,
gyvų ir mirusių neapy-
kanta, kastruotas džiaugs-
mas, angele, išdūsi kalba.

Tikra kastruotų angelų
poezija, primenanti Delfų Pi-
tijos pranašystes ir spiritiz-
mo seansus.

Bet palaukite. Dar ne vis-
kas. Kad toji poezija išliktų
istorijai, reikia jai surasti
gilia prasmę. Tada atliks fi-
losofai, kurie verčiasi minti-
jimu ir pranašysčių aiškini-
mu. Tik paduokite ją ko-
kiam. Girmiui ar Kavoliui,
pamatysite, kaip joje atsi-
ras vientisumas ir net idė-
jiškumas. Gi tas idėjiškumas
siesis su epochos savybėmis
ir su generacijų permaino-
mis.

Zinoma, jiems nelabai sek-

sis su savo aiškinimais. Juk
sunku iš smėlio susukti bo-
tagą. Bet dėl to jie per daug
nesijaudins. Iš tokios poezi-
jos galima viską padaryti.
Galima išpranašauti net pa-
saulio pabaigą. Jeigu pats
poetas nelabai žino, ką jis
nori savo eilėmis išreikšti,
tai kam sukti galvą aiškinto-
jui. Svarbu pasąmonė...

O pabaigai šio komentaro
galima pridėti štai ką: poe-
zijos niekada nesukurs plast-
masės cilindruose užkonser-
vuoti arba Huxley laborato-
rijose pagaminti žmonės. Poe-
zijai taip pat reikia drąsos,
kuri nesibijo aplinkos reiški-
nių vadinti tikrais vardais.
Atitolimas nuo gyvenimo ir
nuo tikrovės, užsisklendimas
sraigės kiaute, nugrimzdima-
s į kraštutinį individuali-
zmą, matymas tik savęs ir
daugiau nieko, gali vesti prie
spiritizmu atsiduodančių ša-
radų gaminimo, o ne poezi-
jos kūrimo. Gi šarada nieka-
da nevirš poezija vien dėl sa-
vo poetiškos, kartais net la-
bai imantros, formos.

Pilėnų Margiris

Šliupo 100-sis Gimtadienis

Šių metų kovo mėnesio
pradžioje (7 ar 10 dienomis)
sukako 100 metų kai gimė
Jonas Šliupas. Jis gimė Ra-
kandžių kaime, Gruzdžių
valsčiuje, Lietuvoje.

Paaugęs, Šliupas mokėsi
Maskvos universitete, bet jo
nebaigė. Vėliau per trumpą
laiką redagavo "Aušrą", ė-
jusią užsieny, paskui atvyko
į JAV.

Čia kurį laiką dirbo far-
mose, vėliau tapo laikrašti-
ninku, dar vėliau baigė uni-
versitete medicinos fakulte-
tą, tapo gydytoju, bet ir tuo-
met daug rašė. Parašė jis
keletą istorinių knygų, pasa-
kė nemaža prakalbų laisva-
manybės temomis, ir t. t.

Po pirmojo pasaulinio ka-
ro grįžo į Lietuvą, o Antrojo
pasaulinio karo metu bė-
go iš Lietuvos. Nuvykęs į
Berlyną, ten 1944 m. lapkri-
čio 6 dieną mirė.

Kaip matome, Jono Šliu-
po gyvenimas buvo įvairus,
margas ir, sakytume, įdo-
mus.

Į Ameriką Šliupas atvyko
rodosi 1884 metais. Ir čia jis
praleido savo jaunystę, čia
džiausią savo gyvenime
jis, sakytum, suvaidino di-
vaidmenį, per kurį laiką tei-
giamą vaidmenį.

Šliupas mėgo rašyti, mėgo
būti publicistu. Jau 1885
metais jis pradėjo leisti "Lie-
tuviškąjį balsą" Niujorke.
Tiesa, laikraštis neilgai te-
gyvavo, bet jis buvo, pagal
amūo laikus, neblogas laik-
raštis, geresnis už Tvardaus-
ko leistą "Gazietą" lietuvi-

ką, geresnis už "Vienybę
lietuvininkų" ir už "Saulę".

Paskui jis leido žurnalus,
ir vis neilgai; ilgiau ėjes ir
rimtesnis jo žurnalas buvo
"Laisvoji mintis".

J. Šliupas buvo laisvama-
nis, kovotojas prieš ano me-
to klerikalizmą. Daug pra-
kalbų jis yra pasakęs, daug
straipsnių tais klausimais
parašęs.

Bet nelaimė su Šliupu bu-
vo, kad jam stokojo nuosek-
lumo. Jis buvo pilnas kont-
radikacijų, prieštaravimų. Be-
to, jis nebuvo organizatori-
rius, ir negalėjo sugyventi
su kitais; jis buvo per dide-
lis individualistas.

Kadaise jis skelbė net so-
cialistines idėjas, bet kai
JAV lietuviai įkūrė savo
Lietuvių Socialistų Sąjungą,
kai ji sutvirtėjo, tai Šliupas
pradėjo kovą prieš socialis-
tus; vadino juos "arkliava-
giais" ir kitokiais pravard-
žiavimais.

Jis buvo laisvamanių va-
dovas, bet su kunigais bi-
čiuliudavosi. Apie Lietuvos
ateitį kalbėdamas, jis prana-
šavo, kad ponai ir kunigai
žlugs, kad Lietuvą valdys
patys darbo žmonės, bet kai
Lietuvą pradėjo valdyti pa-
tys darbo žmonės, kai Lietu-
va buvo paskelbta tarybine
socialistine respublika, tai
Šliupui nepatiko.

Grįžęs į Lietuvą, antrą
kartą tuokdamasis, laisva-
manis Šliupas ėmė šliūpa
bažnyčioje. Įkūrė Lietuvoje
jis laisvamanių draugiją, bet
vėliau su jos veikėjais susi-

pešė, ir net ir teismuose pra-
dėjo bylinėtis.

Fašizmo laikais Šliupas
rodė į Tarybų Sąjungą, kaip
pažangos, progreso šalį, bet
kai Tarybinė Armija vijo
hitlerininkus iš Lietuvos,
Šliupas pabėgo pas Hitlerį
laimės ieškoti!

Skelbiama, kad J. Šliupas
mirė, sakydamas iš Berlyno
radijo stoties kalbą. Kai ku-
rie tą kalbą skaito savotišku
Šliupo "testamentu".

Kai Šliupas tą kalbą sakė,
Tarybinė Armija jau rengėsi
didžiuliam ofensyvui, kad
duotų galutiną smūgį hitle-
riniams bestijoms jų pačių
urve — Berlyne. Aiškus
daiktas, kad tokio atveju,
jei Šliupas ir būtų norėjęs
pasakyti švaresnę kalbą, fa-
šistai nebūtų leidę. Jis, no-
rėjo ar nenorėjo, turėjo pra-
keikti Tarybų Sąjungą. Tie-
sa, mes nesakome, kad ne
jis pats tą kalbą pasirašė.
Labai galimas daiktas, kad
pats. Ir tai rodo jo suvaikė-
jimą, jo liguistumą, jo nesu-
pratimą ir nemokėjimą įver-
tinti to meto tarptautinės
padėties!

Šliupas senatvėje padarė
daug nerimtų, negražių ne-
humaniskų darbų. Pavyz-
džiui, Antrojo pasaulinio ka-
ro metu, kai vokiškieji ir lie-
tuviškieji fašistai masiškai
žudė žmones, ypatingai žy-
dus, ir graibstė jų turta,
Šliupas taipgi netylėjo.

Gyvendamas Palangoje,
jis rašė tūliams kaunie-
čiams - fašistams daug maž
taip: Kodėl, girdi, jūs mane
seną, dargi aušrininką,
skriaudžiote? Jūs lobstate
nužudytų žydų turta, o man
jo nei dalelės neduodate!...

Tokie J. Šliupo rašyti lais-
kai yra užsilikę Tarybų Lie-
tuvos archyve. Juk tai bai-
sūs, nepasakius kitaip!

Šlykštu šiandien skaityti
"veiksnių" spaudą, kurioje
J. Šliupas liaupsinamas ir
garbinamas. Jį "veiksniai"
garbina ne dėl to, kad jis ka-
dais Amerikoje atliko švie-
timo srityje gerų darbų, o
todėl, kad senis, susirgęs,
būdamas Hitlerio valdoma-
me Berlyne, pasisakė prieš
Tarybų Sąjungą! Pasakysimė:
toks nuoplenas, nėra
Šliupui nuoplenas, o jo pa-
žeminimas. Tą jo pasisaky-
mą turi iš viso atmesti tie,
kurie norėtų Šliupą pagerbti.

Mes nežinome, kaip Lie-
tuvos visuomenė į Šliupą pa-
žvelgs, kaip jį įvertins. Ma-
nome, kad Lietuva paims tai,
ką Šliupas davė gero, o vis-
ką kitką, kuo lietuvių tautos
priešai dabar džiaugiasi, at-
mes.

Zinoma, kitaip ir būti ne-
gali.

Tarptautiniai Kriziai

Šiuo tarpu yra trys vietos
pasaulyje, kurios kelia susi-
rūpinimą žmonėms. Tai Kon-
gas, Laosa ir Kuba.

Konge stovi Jungtinių Tau-
tų jėgos, bet jos nieko neda-
ro, kad įvykdžius Jungtinių
Tautų tarimus. Belgai, su
pagalba Tšombės ir Mobuto,
tvirtinasi ir toliau, nežūrint
to, kad Jungtinės Tautos in-
struktūroje Hammarskjoldą
iškraustyti belgus.

Vėlesni pranešimai sako,
kad Kasavubu ir Tšombė vi-
sai neklauso Jungtinių Tau-
tų. Ir kam jiems klausyti,
kad Jungtinės Tautos bejė-
gės.

Dar rimtesnis dalykas yra
Laosoj.

Kaip Jungtinėse Tautose
paaiški, tai ten krizį sukėlė
Eisenhoweras. Jo iniciatyva
buvo nuversta neutrali vy-
riausybė, kad pavertus Lao-
są visai vakarietiška šalimi.
Bet atsirado jėgos, kurios
pastojo kelią. Ir tos jėgos
dabar matyti spaudžia vaka-
rietiškąs jėgas.

Yra manoma, kad Nasava-
no kariuomenė, samdyta ir
ne iš vietinių, nenori kariau-
ti. Eesą, be amerikiečių ar
kurios kitos šalies jėgų iš-
kišimo nebus galima išgel-
bėti dešiniųjų režimo. Bet
jeigu amerikiečiai mes savo
jėgas, tai kas gali pastoti
kelią kiniečiams ir vietna-
miečiams padėti savo simpa-
tikams? Tai būtų kita Ko-
rėja ir galėtų baisiai daug
kainuoti amerikiečiams.

Jungtinėse Valstijose bu-
vo paskelbta, kad Kubos pa-
bėgėliai sudarė neva valdžią
užsienyje. Prie to, pabėgė-
liai giriasi, kad jie infiltruo-
ja maištininkus Kubon iš į-
vairių šalių, kur jie lavina
savo jėgas, palaikomas Ame-
rikos ir kitų šalių finansais
ir ginklais.

Stebėtojai esą įsitikinę,
kad JAV imperialistai, pa-
galba pabėgėlių ir jų talki-
ninkų Lotynų Amerikoje,
bandys įsiveržti į Kubą ir nu-
versti Kastro vyriausybę.
Tarybų Sąjungą ir kitos Ku-
bai simpatiškos šalys esan-
čios per toli, kad galėtų pa-
dėti Kubai.

Kaip matome, šios trys
opos pasaulyje sudaro gana
aiškų pavojų tarptautiniam
susipratimui ir sugyvenimui.

TAIPEI. — Nuo 1950 me-
tų Jungtinės Valstijos davė
už \$1,100,000,000 ekonomi-
nės paramos Čiang Kai-šeko
režimui.

DAKA. — Tornado siautė
keturiuose Pakistano provin-
cijose. Vėjas buvo virš 100
mylių per valandą. Sunaik-
no tūkstančius namų ir žuvo
180 žmonių.

(Laisvė)

Gyvybės Šaltinis

N. AUKSTUOLIS

Vienas pamokslininkas ant televizijos labai autoritetiškai aną sekmadienį sušuko: "Kas gi duoda gyvybę mūsų žemei, jei ne dievas?" Ar jis tikrai įsitikinęs, kad gyvybę duoda dievas, sunku pasakyti, bet jo posakis buvo man akstinas gerokai pagyvoti apie gyvybę. Iš tikro, kas gi yra gyvybės palaikytojas? Bet nėra taip sunku gauti atsakymą į šį klausimą.

Mokslininkai tyrinėja gyvybę seniai, bet jie gilinaisi į pačios gyvybės organizmą. Būtent, iš ko susideda kūnai, koku būdu jie maitinasi ir t. t. Tai jau gana keblus dalykas. Bet ir čia padarytas didelis progresas. Yra atsikimū, kad mokslininkai pagaminavo gyvas celes iš paprastos medžiagos. Mums, paprastiesiems žmonėms, užtenka pasidairyti aplink, kad supratus, kas yra gyvybė, kas ją palaiko.

Mūsų Saulė turi arti dešimties planetų. Bet mokslas sako, kad veikiausiai tik Žemė yra gyvybė. Tiesa, Veneroj ir Marse gal yra gyvybė, kad ir ne tokia, kaip ant Žemės, bet tikrų įrodymų nėra. Ir kodėl gi gyvybė tik ant vienos planetos iš dešimties? Todėl, kad kitose planetose nėra reikiamų sąlygų. Vienos labai toli nuo Saulės, sušalusios, kitos per arti Saulės, per karšta. Dėl to ir nėra tenai reikiamo klimato, be kurio gyvybei sunku laikytis. Kaip jau mes žinome iš savęs ir apie mus esančios gyvybės, gyvybei išsilaikyti reikia deguonies, vandens, baltimų ir kitokių medžiagų, tinkamos temperatūros.

Mūsų Žemė turi skirtingas klimato juostas. Kiekvienoj juostoje yra dideli klimato skirtumai. Ekvatoriuje labai šilta, sekančiose juostose kiek vėšiau ir tos juostos pačios tinkamiausios gyvybei plėtotis. Juo toliau į šiaurę, tuo mažiau augalų. Jei atsi-rahda vasaros metu kokių nors augalų, tai jie labai menki.

Jeigu mūsų Žemė imtų ir nutoltų nuo Saulės, tai ji sušaltų ir leda ir visa gyvybė išnyktų. Iššaltų vandenys, niekas neaugtų. Panaši padėtis yra Jūpiteryje ir kitose toli nutolusiose planetose. Ir tenai gyvybės nėra.

Šis faktas aiškiai parodo, kad gyvybei ant Žemės egzistencija duoda Saulės šiluma. Saulės šviesa, Saulės energija yra visos gyvybės ant mūsų Žemės šaltinis. Jeigu tos energijos mes negautume, Žemė būtų ledo kamuolys.

Mokslininkai, kalbėdami apie tai, ar yra daugiau tokių planetų, kur gali būti gyvybė, visuomet kalba apie buvimą planetų su tokiais pat sąlygomis, kokios yra ant mūsų Žemės. Turi būti oro, vandens, tinkama temperatūra ir visa kita. Jei temperatūra per aukšta, viskas išgaruoja, nesilaiko. Vitrindami vandenį matome, kaip jis pavirsta garais. Jei per šalta, vanduo sušala. Sušala žmogaus ir kitų gyvių kūnai. Žmogus ir daugelis ki-

tų gyvūnų gali pakęsti didesnę šaltį, nes suranda būdus laikinai apsisaugoti nuo šalčio. Apsivilkimas, kailiai, namai, urvai, maistas teikia pagalbą prieš šaltį. Kiti žiemai atėjus žūsta. Yra, tiesa, ir tokių, kurie pavasarį vėl atgyja. Bet be pavasario, be vasaros, gyvybė negyvuotų.

Saulė sušvinta, pradeda skaisčiau šviesti ir šildyti ir visa gamta sukranta. Taip tai mes savo akimis galime lengvai matyti, kas duoda Žemei gyvybę. Saulei veikiant atsirado ir pirmoji paprastoji gyvybė, iš kurios per milijonus metų išsivystė gausybė įvairiausių rūšių.

Kodėl Kolonijos

Aną dieną amerikiečių televizija parodė truputį Kongo, Labiausiai įkrito į galvą Katanga. Tai Kongo provincija, kur Belgijos ir kitų šalių kapitalistai turi daug biznio.

Filme buvo parodyta belgų monopolio valdoma vario industrija. Kasyklos ir perdirbimo arba išvalymo įmonės samdo negrus. Jiems moko \$30.00 į mėnesį. Ir štai, tokiais mažai apmokamais darbininkais belgai paruošia nepaprastai daug vario. Nei vienoj kitoj šalyj pasaulyje nepagaminama tiek vario, kiek Katangoj.

Galite įsivaizduoti, kokius pelnus belgai daro. Juk jie varį parduoda užsieniuose, kur jie gauna už varį pasaulinę kainą. Tuo tarpu jiems gavyba to vario atsieina labai mažai.

Kanadoje nikelio ir vario kasyklose darbininkas gauna daugiau į savaitę, negu Katangoj į mėnesį. Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose nikelio ir vario darbininkai gauna du tris kartus daugiau į savaitę, negu Kongoj į mėnesį.

Panaši istorija ir kitose kolonijose, kur tik jos yra. Užsienio monopolistai moka vietiniams darbininkams labai mažas algas. Išvežę jų gaminius į užsienius, gauna už juos pasauliniai mokama kainą. Ir taip tai daro labai didelius pelnus.

Tas paaiškina, kodėl belgai ir kiti monopolistai taip nenori netekti kolonijų. Tai reiškia netekimą pigių žaliavos šaltinių ir pigių darbininkų.

Nereikia įskoti tikrų kolonijų. Pavyzdžiui, amerikiečių kompanijos Kanadoje darbininkams moka mažiau, negu Jungtinėse Valstijose. Tas pats yra Lotynų Amerikoje.

Mūsų pačių šalies kapitalistai bėga su savo kapitalu į Lotynų Ameriką, nes tenai

pigiau kainuoja darbo jėga.

Monopolistai aiškina, kad kolonijose žmonių pragyvenimas labai mažai kainuoja, todėl mokamos algos yra patenkinamos. Bet kodėl gi tenai pragyvenimas mažai kainuoja? Už tai, kad tenai žmonės gyvena visai kitokiose sąlygose. Jie negali gyventi panašiai, kaip Kanadoje ar Jungtinėse Valstijose, kadangi jų pajamos neleidžia. Nemanym, kad jie nenorėtų geriau gyventi. Tiesa, šilto klimato sąlyse galima apsieiti be kai kurių dalykų, kaip kūro šildymui namų, šildymo priemonių, žeminio apvalkalo, bet tas nepakeičia padėties. Vistiek už \$30.00 į mėnesį šeima negali toli nueiti.

Žmogaus Vieta Žemėj

Laikraščiuose, ypač žurnaluose, dažnai rašoma apie žmogaus keliones į planetas ir net už jų. Bet Žemė, kur žmogus atsirado ir gyvena, turės pasilikti jo tėvynė visam laikui, kol ji laikys. Apie kitus pasaulius pakaks pasvajoti, pasiskaityti fantazinius romanuos.

Dvi planetos, Žemės sesutės, Venera ir Marsas, su laiku bus žmogui pasiekiamos. Jos nėra taip toli. Klausimas lieka tikrai, ar žmogus galės tenai pabūti bent kiek. Mokslininkai savo atradimais nekelia didelio entuziazmo. Kitos planetos gana toli ir visai sušalusios.

Visatoje, be abejonės, yra daug saulių ir jos be abejonės turi planetų. Mūsų žvaigždyne arba gelaktikoj yra milijonai saulių. Galimas daiktas, kad yra nemažai planetų, kur klimatas toks pat kaip ir ant mūsų planetos. Bet kaip jas pasiekti?

Artimiausia mūsų galaktikoj žvaigždė taip toli, kad šviesai trunka keturius metus, kol ji pasiekia mus. Tai-

gi, jei žmogus turėtų raketą, kurios skristų šviesos greičiu, reiktų keturių metų kelionės, kad pasiektų artimiausios žvaigždės planetas. Jeigu mūsų planetos ir artimiausios saulės kurios nors planetos radio prietaisai būtų tiek galingi, kad būtų galima susikalbėti, tai ir tai reiktų laukti atsakymo 8 metus. Kol mūsų radio ar radaro bangos pasiektų juos, truktų keturi metai, o kol jų atsakymas pasiektų mus, taip truktų keturi metai. Vargu bus galima kada nors susikalbėti su kitų planetų žmonėmis, jeigu jų ten yra.

Visatoje priskaitoma daug galaktikų — faktinai bilijonai. Jose yra bilijonai žvaigždžių su planetomis. Galimai yra planetų su žmonėmis. Bet toli toks didelis, kad Žemės žmogaus pajėgumas per mažas pasiekti. Tas pat matyti ir su tų planetų žmonėmis. Juk jie gal yra senesni už mus, bet dar nesusisiekė su mumis.

Kai nekurie mokslininkai sako, kad visatoje yra bilijonai žvaigždžių, tai nereiškia, kad jie surado, jog visata turi ribas. Visata gali būti bilijonus kartų didesnė. Erdvė, dykuma, juk yra begalinė — be jokio galo ar krašto. Tad visai logiška, kad tokioj daugybėj erdvės kūnų yra ir tokių, kurie panašūs į mūsų Žemę. Bet mes su jais galime susitikti tik svajonėmis. Toliai nėra įveikiami.

Bet ir čia, ant Žemės, juk galima gražiai gyventi. Yra daug ir paslapčių, kurias jdo-

mu tyrinėti. Yra daug negetarų, kuriuos reikia pašalinti. Darbo iki valios. Daug romantiškesnio, negu skridimas į mėnulį ar kurią nors planetą. Sputnikai ir raketos pakelia mokslininkų prestižą, bet didelės naudos žmogui iš to nebus. Jeigu Veneroj ar Marse galima gyventi, tai Žemės žmogus galės perkelti savo veislą tenai, jeigu dar niekas negyvena. O jeigu jau gyvena, veikiausiai neįsileis.

Mokslininkai svajoja apie grėžimą skylės į Žemės gilumas. Ar neįdomu sužinoti, kās randasi Žemės gilumoje? Iš ko susideda žemesnieji sluogsniai?

Daug tyrinėjimo reikia ir vandenų gilumose. O kas tenai randasi, kokie gyvūnai gyvena?

Laosos Premjeras Dirba Dėl Taikos

NEW DELHI. — Iš Burmos Indijon atvyko Laosos premjeras princas W. Phouma. Jis dabar lankysis Azijos ir Europos šalyse, kad paveiktų valstybes, idant jos sutiktų su sušaukimu 14-os Azijos valstybių konferencijos užbaigimui naminio karo Laose.

Už suaukimą tokios konferencijos jau pasisakė Indonezija, Indija, Burma, Kinija, Tarybų Sąjunga, Anglija ir visa eilė kitų valstybių.

Pastaruoju laiku ir Jungtinės Valstijos rodo tokią konferencijai pritarimą.

Minime liudną metinę sukaktį nuo mirties

Viktoro Masio

Mirusio kovo 24 d., 1960 metais

Su gailėsčiu ir pagarba minime mūsų brangų, mylimą ir mus mylėjusį vyrą ir šeimos tėvą, bendrą idėjų draugą.

Valerija Masiene
Sūnūs, Dukterys, Marčios, Žental
ir Anūkai

Weston, Ont.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Kovo 18 dieną Vytauto klubas suruošė vakarienę Juozų pagerbimui. Klubiečiai ir šiuo kartu neapvydė dalyvių. Darbščiosios moterėlės pavaišino valgiais, o vyrūčiai patarnavo su alučiu. Visas nemalonumas buvo tik tame, kad vietos buvo mažoka. Mano supratimu, klubiečiams laikas įsigyti didesnę svetainę.

Kalbant apie svetainės įsigijimą, man atrodo, kad būtų visai nesunku, jeigu būtų prieita prie susivienijimo su MLSDPD. Kiek matyti iš pastarosios praėjusio susirinkimo, tai jos nariai pagėdautų vienybės su klubiečiais.

Susivienijimas ne tik sustvirtintų organizacijas, bet ir sudarytų geresnes galimybes pritraukti čia gimę jaunimą prie veikimo.

Sugrįžo iš saulėtos Floridos Naginioniai ir L. Papurėlienė. Su drauge Papurėliene teko išsikalbėti. Ji pasakoja apie lietuvių klubus, svetaines. Sakė, kad susirenka lietuvių labai daug ir įvairaus amžiaus, draugiškai vakarus praleidžia lietuviškose svetainėse ir jaučiasi kaip Lietuvoje.

Daug lietuvių tenai esą gimę ir augę Jungtinėse Vals-

tijose, bet kalba neprasčiau lietuviškai, kaip ir tie, kurie atvykę iš Lietuvos. Už tai žinoma, tenka kreditas tėveliams. Jie juos gerai išauklėjo, pritraukė prie lietuviškų organizacijų. Jie, žinoma, turi ir geras svetaines, kur jaunimui malonu susirinkti.

Montrealiečių Girdutės ir Jono Grebliauskų dukrelė Nellė, gyvenanti Čikagoje, apsivedė su italų tautybės vaiku. Visiškai apsigyvenimui išvažiavo į Los Angeles miestą, Kalifornijoje.

J. E. Barauskai susilaukė sūnelio. Motina ir naujagimis O.K.

Montreale palaidotas jaunuolis D. W. Maskvytis, kurį ištiko nelaimė Floridoje, kurioje jis prarado savo gyvybę.

Kovo 21 dieną sustreikavo 1,800 Montrealo taksijų vairuotojų. Reikalauja pakelti algas tiek, kad išeitų \$100 į savaitę. Taipgi nori vienos dienos savaitėje poilsio. Kelias aktyvesnių streikierių areštuoti.

Montreale yra 4,295 registruoti taksiai.

Montrealo aerodromas, skaitomas pirmu po New Yorko, praėjusiais metais

priėmė ir išleido 39,456 orlaivius. Jais keliavo 2,137,687 keleiviai.

Montrealas su 1,400,000 yra didžiausias miestas Kanadoje ir septintasis šiaurės Amerikoje.

Kovo 16 dieną 1,200 Vickers darbininkų (laivų statytojų) neatėjo į darbą. Tai nebuvo streikas, tik stebėjimas unijos derybų su kompanija.

Darbininkai reikalauja pridėti 33 centus į valandą, bet kompanija nenori rašyti sutarties tokiomis sąlygomis.

Montrealo universitetų studentai pradėjo viešai reikalauti naujų patalpų, nes dabartinės patalpose esą per didelis susikimšimas.

Montrealo miesto išlaidos šiais metais siekia \$146,952,285 arba \$9,805,876 daugiau, negu praėjusiais metais buvo.

Majoras, tačiau, tvirtina, kad taksų nekels.

Montrealo miesto nekilnojamas turtas įvertintas \$4,000,000,000. Iš tos sumos už \$899,147,515 nemoka taksų. Tai miesto ir religinių organizacijų pastatai.

Eina kalbos, kad Kvebeko seimelis praves naują įstatymą, draudžiantį viešbučių kambariuose gerti svaiginančius gėrimus.

Viešbučiai kelia didelį triukšmą prieš tai. Girdi, jie turėsį daug nuostolių.

"Šventieji tėvai" išduoda Nykštaičiui suklastotus dokumentus sodininko Vanago vardu. Nebloga pavardė hitleriniam pakalikui!..

Nykštaitis apsigyvena Kaune, pradeda dirbti medicinos įrengimų remonto dirbtuvėje.

O naktimis kaip ir anksčiau Nykštaitis rašo atsiminimus. Dešimtys sąsiuvinų, prirašytų glausta rašysena, saugomi jo būdžiamojoje byloje. Tie patys žmonių neapykantos pilni prasimanymai, tas pats gyvatiškas nišulys.

Teisme aršus budelis mėgina vaidinti didvyrį. Jis, matote, niekad neklaups ant kelių. Fašistinė gyvatė meluoja, maivosi. Visą gyvenimą šis išdavikas klūpojo ant kelių. Iš pradžios prieš buržuazinės Lietuvos vadeivas, paskui prieš hitlerinius okupantus. Mėgino įtikti Tarybų valdžiai. Nykštaitis ne vieną kartą rašė į "Kauno tiesos" redakciją straipsnius, kuriuose net kreipdavosi į emigrantus grįžti į Tėvynę. Teisme gi jis ciniškai pareiškė:

— Gailiuosi vieno: mažai nužudžiau.

Prirėmė prie sienos ir žmogžudžio bendrininkai Skliutas ir Petrauskas. Pirmasis išsisukinėja, mėgina apsimesti slodafonu:

— Man įsakė, aš ir žudžiau.

Petrauskas prašo pasigailėti, jis dreba, kaip karštilgė gavęs, mikčioja.

Neišsisuko nuo bausmės fašistiniai samdiniai. Lietuvos TSR Aukščiausiasis teismas nubaudė visus tris kaltinamuosius sušaudyti.

C. Gorinas
tardytojas

Vilnius.

NIGERIJA ATMETA AMERIKOS PLANĄ DEL AFRIKOS

NEW YORK. — Jungtinėse Tautose Nigerija atmetė Jungtinių Valstijų planą, kuriame nurodoma Afriką remti ekonominiai ir kultūriniai visais galimais būdais. Nigerijos atstovas mano, kad Amerika per daug skubinasi Afriką pradėti remti.

Nigerijos atstovo supratimu, visų pirma reikalinga, kad kiekvienas kvadratinis colis teritorijos būtų išlaisvintas iš kolonizatorių.

ANKARA. — Turkijos teismas nuteisė 26 suokalbinkus nuo šešių mėnesių iki ketverių metų kalėjimo. Juos rado kaltais suokalbyste nuverstį dabartinę Turkijos valdžią.

PRAGA. — Sulaukęs 78 metų amžiaus mirė žymus čekų muzikas Vaclavas Taličas.

Gavo Pagal Nuopelnus

Lietuvos TSR Aukščiausiasiam teisme pasibaigė procesas fašistinių samdinių — budelių Alfonso Nykštaičio, Bernardo Skliuto ir Stasio Petrausko byloje. Okupacijos metais jie vadovavo dešimties tūkstančių nekaltų tarybinių žmonių sunaikinimui. Kratos metu pas A. Nykštaitį buvo rasti "dienoraščiai", kuriuose jis, mėgdamasis smulkmenomis, ciniškai pasakoja apie padarytus nusikaltimus.

Buržuazinėje Lietuvoje Nykštaitis tarnavo smetoninės policijos inspektoriumi. Kai 1940 metais lietuvių tauta nuvertė neapkenčiamą buržuazinę diktatūrą, buvęs policininkas su ginklu rankose mėgino pereiti TSRS valstybinę sieną ir susirasti prieglaudą hitlerinėje Vokietijoje. Tačiau pasieniečių budrumas sukliudė jam įvykdyti savo planus. Vėliau jį užverbuoja į vokiečių žvalgybos agentūrą.

1941 metais Nykštaitis gauna užduotį suorganizuoti Lazdijų apskrityje diversantų teroristinę gaują. Iš buvusių policininkų, buožių, kriminalinių nusikaltėlių buvo įsteigta antitarybinė "Geležinio vilko" organizacija.

"Aš surinkau visas padug-

nes, kokias tik galėjau surasti", — rašo Nykštaitis savo "memuaruose".

Tuo pat po vokiečių įsibrovimo Nykštaitis vadovauja dvidešimties tarybinių piliiečių sušaudymui Seirijų miestelyje. Nykštaitį greit pakelia tarnyboje: jį paskiria Alytaus ir Lazdijų apskrinių policijos viršininku.

1941 metais rugpiūčio mėnesį budelis vadovauja žvėriškam daugiau kaip dviejų tūkstančių žydų sunaikinimui. Savo aukas Nykštaitis įsakė nurengti, paskui juos mušė lazdomis. Po to sukruvinti, vos bestovintys seniai, moterys ir vaikai turėjo nueiti dar tris kilometrus iki mirties vietos.

Alytuje Nykštaitis vadovavo 60,000 žydų, lenkų, baltarusių, rusų ir lietuvių nužudymui.

Netrukus prieš Tarybinės Armijos atėjimą Nykštaitis paskiriamas pagrindinio diversinio būrio Nr. 54 vadovu. Šis gi numeris tampa hitlerinio agento slapyvardžiu. Nykštaičio gauja slapstosi Žuvinto pelkėse. Iš ten banditai puldinėja ant kaimyninių viensėdžių ir kaimų. Sutriuškinius gaują fašistinis žmogžudys susiranda prieglobstį... vienuolyne.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Vic Stropus

White Rose Service Station

Naujai atidaryta Service Station

Gazolinas ir automobilių taisymas.

Lietuviams 10% nuolaida už taisymus.

Esu baigęs automobilių taisymo mokyklą —

reikalui esant galiu parodyti pažymėjimą.

Maloniai kviečiame užvažiuoti pas mus.

Viktoras Stropus — — Teofilis Subačius
9000 Pie IX Blvd. RA. 1-2347

AR MOKATE... MIEGOTI?

Kaip bebūtų gaila, mes privalome pramiegoti apie trečdajį savo gyvenimo. Jei mėginame šį laiką sutrumpinti, pakertame sveikatą. Juk miegas — tai vienintelis poilsis smegenų narveliams, kurie triūšia visą laiką, nežiūrint į tai, ar dirbame fizini, ar protinį darbą. Negaudami pakankamai poilsio, nervai išvargsta ir išsenka. Todėl neišsimiegojus mums trūksta žvalumo, blogiau dirbame, greičiau susierziname.

Moteriai miegas ypatingai svarbus. Jis ne tik padeda išsaugoti sveikatą, bet drauge yra ir kosmetinė priemonė už sudėtingiausius kremus. Nuo jo priklauso veido spalva, raukšlės pakiuose, žvilgsnis. Reikia tik mokėti juo naudotis, nes miegas miegų nelygus.

7 - 8 val. vakaro. Jei norime gerai miegoti, vakariene, ypač vyresnio amžiaus moterims, turi būti lengva, be mėsos, lašinių, kiaušinių.

10 val. Jei dirbama įtemptą protinį darbą, baikime jį nes pavargus smegenims, daug sunkiau užmigti. Geriau rytoj anksčiau atsikelsime. Visus rūpesčius taip pat geriausia spręsti ryta. Neveltui sena rusų patarlė sako: "Rytas už vakarą gudresnis".

11 val. Prieš klodamos lo-

Kas Kaip Remia
Liaudies Balsą

A. Gukas, Lockport, Ill., užrašė naujų prenumeratų į Lietuvą.

M. Galinaitis, Toronto, paaukojo \$1.00.

P. Mažilis, Rodney, Ont., reikšdamas viešą padėką paaukojo LB paramai \$2.00.

A. Jekentienė, Lethbridge, Alta., atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$2.00 surinktų aukų. Aukojo: Juozas Senasis \$1.50 ir S. G. 50 c.

S. Griggs, Port Arthur, Ont., atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo LB paramai \$2.50.

P. Mockaitis, Toronto, pridavė už spaudą \$1.00.

A. Samuolis, Chicago, Ill., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Dočkienės iš Cicero, \$2.50 aukų.

B. Žukauskas, Little Long Rapids, Ont., pakeisdamas adresą paaukojo \$1.00.

J. Makštelė, Prince George, B. C., prisuntė \$5.00 už knygas.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

vą, gerai išvėdinkime kambarį. Kai lauke nešalta, palikime langą arba langelį pravirą visai nakčiai.

Čiužinys turi būti kietokas, antklodė ne per stora, nes labai šiltuose, pūkiuose pataluose kūnas smarkiai prakaituoja. Pasidėkime tik vieną kaip galima plokštesnį prieglavį, miegokime ant nuogų. Tai būtina ir kraujo apytakai, ir tam, kad ant kaklo per anksti neatsirastų raukšlelių. Guldamos į lovą, būtina apsivilkim naktinius marškinius. Jie turi būti pasiūti iš lengvos, gerai prakaitą sugeriančios medžiagos: kartūno, trikotažo, plonos flanelės.

Šeimoje kiekvienas privalo turėti savo guolį, nes miegoti dviem žmonėms drauge yra labai nesveika ir nehygieniška. Lovos skalbiniai turi būti keičiami kas savaitę.

Prieš miegą reikėtų nusiprausti ne tik veidą ir kojas, bet visą kūną. Jei visą dieną dirbome fizinį darbą, išpraskaitavome. — nenusiprausios gerai nepailsėsime.

12 val. nakties. Neima miegas? Nemigo spriežastys būna įvairios: per karštai prikūrentas, tvankus kambarys, sunkiai virškinama vakariene, rūpesčiai, nesveika širdis arba nervai.

Kokios nebūtų nemigos priežastys, visų pirma pasistenkime jas pašalinti, o ne griebkimės miltelių ir tablečių. Jei nemiga kartojasi, prieš miegą bent valandą pavaiškėkime gryną ore. Labai padeda šiltos ramūnelių arbatos stiklinė, tik be cukraus, arba stiklinė šilto virinto vandens su joje ištirpintu valgomuoju šaukštu medaus. Jeigu ir tada

sunku užmigti, reikia pasitarti su gydytoju. Į nemigą negalima žiūrėti pro pirštus, nes ji nepaprastai išsekina nervų sistemą.

7 val. ryto. Suskambėjus žadintuvui, nebūtina iš karto staigiai šokti iš lovos. Dvitrīs minutes (bet ne ilgiau) pagulėkite atvertomis akimis, pagalvokite apie darbus ir žmones, kurie mūsų šiandien laukia.

Moteris, kuri kas rytą nepaskiria bent penkių minučių mankštai ir po to nenusiprausia iki pusės, sąmoningai save sendina.

Dar pora žodžių dėl žadintuvo. Geriausia, kai jis visai nereikalingas. Įveskime griežtą miego režimą: gulkimės ir ypač kelkimės vienu ir tuo pačiu laiku. Organizmas greit įpras prie tokios tvarkos ir kas rytą, tiksliai tuo pačiu laiku, atsibusime pačios — žvalios ir gerai pailsėjusios.

Jei moteriai daugiau kaip trisdešimt metų, ji privalo miegoti aštuonias valandas. Jeigu įmanoma, pusvalandį iš šio laiko pamiegokime po pietų. Popiečio miegą labai mėgsta vyrai, tačiau moterims šis pusvalandis yra daug reikalingesnis. Grįžus iš tarnybos, namuose jų laukia eibės darbo, o darbas dvigubai geriau vyksta bent kiek pailsėjus. Jeigu įpratinime savo šeimą, kad mama po pietų reikia snustelėti, tai tik laimės mamos sveikata ir nuotaika, o tuo pačiu ir visa namų tvarka. Taigi pamėginkime.

("Tarybinė Moteris")

Balta Gyvatė

Balta gyvatė? Negali būti. Juk visi žino, kad tokių gyvačių nėra.

O tačiau jų yra. Tai pitonas. Jis gyvena viename

Prancūzijos zoologijos sodų, jam yra ketveri metai, jo ilgis apie 3 m. Zoologijos sodu darbuotojai su juo gana laisvai elgiasi, tačiau, žinoma, erzinti ar gąsdinti jo geriau nemėginti.

Pitonas visiškai baltas. Tai gyvatė - albinosas. Albinosų pasitaiko daugelio gyvūnų tarpe. Tačiau baltos gyvatės ypač retos.

Kaip ir galima tikėtis, apie tokias nepaprastas gyvates yra sukurta įvairių legendų. Pavyzdžiui, šio pitono tėvynėje — Bengalijoje — teigiama, kad toks faktas

pasikartoja kartą per du tūkstančius metų. Taip pat pasakojama, kad tai nėsanti tikra gyvatė, o gražuolė koralaitė, piktų burtininkų užburta. Ji galinti vėl tapti koralaitė, jei koks nors jaunas geras vaikiną ją vesiąs.

O prancūzų pasakoje apie fėją Meliuziną pasakojama, kad kartą nuostabios visomis dorybėmis apdovanotos moters vyras pamatęs, kad ji maudydamasi pavirtusi balta gyvate. Ir nors namo sugrįžusi ankstesnioji fėja Meliuzina, bet jos būde pasikeičia (Pabaiga ant 12 pusl.)

Siuntiniai! iš Hamiltono

į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS
PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašynų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
išskiriant pirmadienius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 85 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.
Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

J. DOVYDAITIS

Stikliniai Balandžiai

Apsaka

(Tąsa)

— Naujai iškeptas inspektorius?! Tu manęs, brolyti, nemokyk. Aš bendrabutyje ne pirmi metai. Aš čia... Aš visas vinis įkalniau! Aš čia šeimininkas ir žinau, ar laisvų vietų yra, ar ne!

— Bet kambariye palei prausyklą miega du, ten ir trečiam vietas užtektų.

— Vadinas, jau landžiojai, kur tau nereikia. Aš suku galvą, kaip tuos du iškraustyti. Ar supranti — iškraustyti, o ne įkraustyti. Mes turime savo remonto planus. Na, aš dar pagalvošiu!

Supratau, kad esu tik žiogas, neparversiu Bobino vežimo, bet nepasidaviau.

Bobinas manęs kratėsi lyg raupuotojo. O aš vis užėinu — teiraujosi. Kartą užklydau į bendrabutį — kambariye palei prausyklą šalia minėtųjų dviejų gyventojų dar du nauji paguldyti. Išsiteko! Mano širdis sudrebėjo iš pykčio. Štai tau ir remontas, ir iškraustymas. Kodėl Bobinas akis mulino?

Nudrožiau tiesiai į jo butą. Gyveno jis anapus geležinkelio už Liepkalnio. Kol nusiplūkiau tokį kelio galą — sutemo. Galvojau išbaršti, išsirekti. Kristupo šeima, su kuria jau ilgas laikas gyvenu, nieko man nesako ir nevaro. Betgi ten ankšta. Greit grįš iš armijos vyresnysis Kristupo brolis. Kur tada ji guldys? Turiu ir aš sąžinę. Žinau, kad jie daro man malonę. O kai tenka kitų malone gyventi, esi lyg burė be vėjo.

Radau Bobiną namuos, vienmarškinį po kambarį su kojineėmis vaikštinėjantį. Jo veidas rausvai mėlynas, gūžys atsikišęs, pečiai siauručiai. Jis atsistojo priešais mane, nykščius susikišo į pažastis, atstatė mažą, nudribusį pilvuką.

Ant pintinio krėslu sėdėjo man nepažįstama mergina, šviesiais papirusiais plaukais.

— Aš esu mokytojo sūnus ir baisiai neapkenčiu namų savininkų... — tarė Bobinas — O dar daugiau neapkenčiu akiplėšiškumo...

Paskui staiga jis, lyg viduramžių kavalierius, atsklaukė ant vieno kelio ir iškilmingai tris kartus pabučavo šviesiaplaukei rankutę.

Man nei šis, nei tas... Bobinas girtas, nors ir nesvyruoja. Bet trauktis be nieko nenoriu. Ir aš klausiu gero nežadančio balsu, nekrepda-

mas dėmesio į merginą.

— Kur mano lova?

Bobinas atsisuko nepatenkintas:

— Tss... Jūs trukdote mūsų repeticijai.

— Baigt repeticijas! — surikau, žengdamas į jį su iškeltų kumščiu. — Gana komedijų, sukčiau!

Bobino melsva nosis parauda it vyšnia.

— Chi! — ėmė spiegti komendantas. — Šis akiplėša įsivaizduoja, kad dangus tai jo kepurė! Juk tu veršiuokas, kuris ką tik ant kojų atsistoja! Jūs, panele Irena, būsite liudininke. Pasimatysim prie teisėjo stalo! Aš tau parodysiu sukčių... Aš tamsiai dokumentais įrodysiu... Sukčius! Pažiūrėsim, kas toks sukčius?

Aš gerai mačiau, kaip pasikeitė Bobinas. Dabar jis liepsnote liepsnojo baidiu nekaltai užgautojo pykčiu. Taip greit iš atsargaus pašalino virsti "kankiniu" — gali tik gudrus baily. Ir aš paniekinančiai nusišypsojau. — Pasimatysim!... Pas direktorių. Ryt rytą!

Mergina atsistojo. Pastebėjau, kad ji laiba ir gana aukšta — beveik mano ūgio. — Eime! — tarė ji ir paėmė mane už parankės, lyg seną pažįstamą.

Ir Bobinas, ir aš vienodai nustebome.

— Panele Irena! — šūktelėjo jis. — Aš dar kažką norėjau pasakyti.

— Viskas pasakyta... — tarė šaltai mergina, pavadin-ta Irena. — O liudininke aš nebūsiu! Eime!

Bobinas pripuotė prie lango ir norėjo pasižiūrėti į mu-dų, jau išėjusių į tamsų kiemelį. Komendanto išpūstos, nejudančios akys man atrodė lyg išsigandusios var-lės.

— Iš mažos kibirkšties ky-la didelis gaisras... — nusišypsojo Irena. — Ką jis jums padarė?

Dabar aš atsiminiau, kad šalia manęs jauna, graži ir nepažįstama mergina. Bet juk ją atradau pas tą seną lapiną Bobiną! Staiga pajutau merginai atšiaurumą. Kodėl aš jai paklusau? Juk ji gudri ir vikriai mane išviliojo iš kambario. Tai bendrabučio komendanto sąjungininkė.

— Nesitikiškite! — atsakiau merginai grubiai. Žin-rėčiau tiesiai į jį akis. O ji nėsiliovė šypotis.

— Taip visus ir visada puolate?

Nieko neatsakiau ir išėjau iš kiemelio. Neatsigrežiau. Už keliasdešimt metrų buvo akmenimis grįstas plentas. Važiavo iškilbęs savivartis sunkvežimis. Jo dzeržgėjimas ir žvangėjimas draskė ausis, peršokau per griovį ir pataikiau į varnalėšas. Dargiai kibo prie kelnų. Aš pasilenkiau ir ėmiau pešioti kibius kuokšteliu.

Ko Nori Nepažįstamoji?

Už mano nugaros pasigirdo pašaipus balsas:

— Visi sako... Kai sveti-mi pešai — spruk į šoną... O štai aš įsikišau ir patekau nemalonėn.

Mergina skardžiai nusi-juokė. Man pasidarė įdomu — kas ji ir iš kur? Kodėl ji mane persekioja?

Mes palengvutė žingsnia-vome miesto link. Vilnius gulėjo slėnyje, už posūkio. Pro tamsius kapinių me-džius matėsi rausva miesto žiburių pašvaistė. Tyla, nak-ties vėsa, šviesų mirgėjimas. O širdyje nerimas ir keistas džiaugsmas. Vis tik malonu neskubant eiti ir klausytis naujų, niekad negirdėtų žo-džių.

— Ar jūs pažįstate Bobi-ną? Jūs manote, kad buvo-te gudrus? Jūs kumščiu gra-sinote uolai!

— Bobinas uola?... — ir aš nusikvatojau. — Tai bas-liais paramstyta tvora. Spy-rei, ir sugriuvo...

Irena kitaip galvojo. Ji purtė savo šviesią garbanotą galvą.

— Oi, koks jis gudrus... — tarė ji. — Geriau su juo nesipykti.

— O jūs? — savo ruožtu paklausiau. — Atsisakėt bū-ti jo liudininke! Jūs jį skau-džiai įvedėte. Jis nedovanos. Ir daugiau nesiklaups ir ne-bučinos jūsų rankų...

Aš bandžiau pasišaipyti iš merginos. Ir ji tai suprato.

— Kvaili juokai... — at-sakė ji šaltai. — Geriau pa-našakokite, kodėl jūs šį va-karą toks itūžs?

Bet aš nemėgstu atverti savo širdies nepažįstamiems ir pats ėmiau klausinėti Ire-ną. Nė į vieną klausimą at-sakymo neravau.

Irena tiesiog vengė ką nors apie save prasiurti — nei kur gyvenanti, nei ką vei-kianti. Bet ją domino mūsų metalinių aukštų fabrikas. — Aš bijau geležies žvan-gėjimo... Neįsiai pas jus dirba ir merginos? Po tokios dienos, kai aplink žvanga-čeršką, kola daržo geležis — galima ir dainuot užmiršt... Juk bėsiškai išūžio ausis.

— Nieka!... Tikslaus te-ksinimo ceche mažosios stak-lės švilbia lyg lakštinga-lis! O kiek merginų prie jų! Tik švelni ranka ir tinka ma-žoms stakliukėms.

— O kūjais merginos dau-žo geležį?

— Jūs iš mėnulio nukrito-te? Presai, kalvė ir liejyk-la — vyriškas amatas. Nieks ten sijonuotų neįsileidžia.

— Sunku į jūsų fabriką patekti?

— Kas nori, tas suranda duris.

— O tiems, kurie buto ne-turių yra bendrabutis?

— Bobinas — bendrabu-čio karalius.

— Aa... — nusivylusi ta-rė Irena ir, atrodė, kad stai-ga jos susidomėjimas mūsų fabriko reikalais visiškai at-vėso. Išgirdusi Bobino pa-varde, ji išsigando.

Irena kurį laiką susimą-čiusi tylėjo. Paskui staiga paklausė:

— O jūs turite drašių draugų? Labai drašių.

— Pas mus bailių mažiau negu drašių.

— Aš ne apie visus klaui-siu... Apie vieną, kelis vai-kinus, kurie labai... kurie nepaprastai drašūs! Tokie, kurių nieks nenugąsdins!

— O mane prie kurių pri-skirsite?

— Jus... Jūs beveik toks, kokio reikia... — atsakė I-rena, kiek pasyvirusi. — Tik gal per karštas... Čia reikia ir šalto proto... Tai ne taip lengva.

— Ar negalima aiškiau?

— Kitą kartą pašnekėsi-me.

Mergaitė į mane pažūrėjo bukščionimis ir neraniomis akimis.

Dabar Irena man pasirodė labai keista, nervinga ir kaž-ko išsigandusi.

Bet ji, vėniukštis, man sudrumstė ramybę. Kam čia tas paslaptinumas? Ir ko-dėl ji ieško drašių vaikinių?

Mes sustojome prie auto-buso geležinkelio aikštėje. Irena ištiesė ranką atsisvei-kinti. Jos pilkos akys buvo liūdnes. Man jos pagailo.

— Kada atskleisite paslap-tį?

Ji trumpai pagalvojo:

— Šeštadienį.

— Kur?

— Jūs pasiūlykite...

Aš greitai sumečiau — šeštadieniais mes nuolat ren-kamės prie "Elektrės bara-ko". Tai prasta saliuokė. Į-tempta mediniame barake no senomis nušimis, netoli elek-trinės. Kiekviena šeštadienį čia susibėga merginos ir vai-kinai. Kitur Vilknėdėje ne-nuėsi. Šiame priemiestyje dar nėra nei tikro klubo, nei kinotatro. O prieš kelnerius metus ir to medinio barako čia nebuvo, ir penkių naujų fabriku. Vien ožkos ganėsi no žolias pievas ir varnos sklendė aplink šiukšlynus.

— Žinau tą salę... — tarė Irena.

Ji smustelėjo man ranką ir vikriai išoko į pradėjusį žudėti autobusą. Aš perskaičiau maršrutinį užrašą. Au-tobusus važiavo Kalvarijos turgaus link.

— Devintą valandą vaka-ro! — šūktelėjau.

Mergina man pamosavo ranka. Taip aš ir nesupratau — ateis ji šeštadienį devin-tą valandą vakaro prie "E-lektros barako", ar neat-ateis...

Nauji Sumanymai

Kristupo mama džiaugėsi. Ji ir kaimynėms, ir man sku-bėjo perskaityti pavakare atneštą laiškutį su Ukrai-nos antspaudu. Rašė iš tan-ky pulko vyriausias sūnus Teodoras — jis greitai baig-sias karinę tarnybą ir grį-šias namo... Dar rašė, kad gerai išsimiklinęs lošti šach-matais, dalyvavęs plaukimo rungtynėse Dniepre ir pel-nęs prizą — kišeninį laikro-dį su įrašu.

— O toks buvo vėjo pa-mušalas... — meiliai aiški-no motina. — Muštukas pir-mos rūšies... Dabar, matai, laikrodį gavo. Palamdė vai-kelį, tik į sveikatą išėjo.

Aš supratau karčią tiesą. Šitas Teodoras, dar namo neparvažiavęs, jau rodė man duris. Aš giliu jo lovoje. Kristupo šeima mane su išly-ga priglaudė, kol Teodoras parvažiuos... Reik ieškoti naujos pastogės. Pyktis, kad Bobinas į bendrabutį neįsi-leidžia, užtelėjo nauja bau-ga.

Iš pat ryto, vos tabelį pa-kabinęs, nudrožiau į profsa-jungos komitetą. Komiteto pirmininkė Nemeikšienė la-bai nustebė, kad aš dar nei-sitaisčiau bendrabutyje.

— Kur tu slampinėji? Mes ten apgyvendinome du am-nestuotus.

Ji paskambino Bobinui, ir aš beveik girdėjau visus jo žodžius, švogždžiančius iš juodo ragelio.

Mes rūpinamės jauni-mu lyg medeliu. Ir jo viršū-ne, ir jo šaknimis, ir brėstan-čiais vaisiais... Netgi apge-dusiais, jei jie visai nesupu-ve... Aš įvykdžiau jūsų iš-mintingą nutarimą. Amnes-tuotieji apgyvendinti. Dėl jų aš ir remontą atidėjau. O daugiau nėra vietos. Bendra-butis ne guminis. Kviečiu ap-lankyti ir pasižiūrėti. Mėg-s-tu akivaizdžius įrodymus!

— Teks dar truputį pa-kennti, mielasis. — tarė Nemeikšienė.

Išėjau iš jos perpykęs. Čeche mane sutiko meist-ras Garnelis. Jo žili ūsai bu-vo pasišiaušę. Tai reiškė, kad jis iširdęs.

— Tave tai kaip orą su kausu gaudyk! Kur dindi-riuoji? Garžuos tinklas iš-sijungė. Kažkas su aukšta j-tampa... Šoferiai durų neuž-daro, ieško monterio. O jis, matai, goglinėja, rankas į ki-šenes susimuklines... Bėk-tuoju, ko linžinieriui nepa-siskundė.

Patekau į garažą labai įdo-miu laiku.

Remontininkų brigada buvo susisipietusi prie apdulėjusio lango. Nėra energijos, tai jie ir posėdžiauja. Saugiklių dėžė ir reostatas kabėjo čia pat, aš knibinėjusi ir viena ausimi gaudau, ką jie ten kalbasi.

— Ką dar įrašyti į mūsų nutarimą? — klausia Inso- da, mažutis, gražus vyras plonomis lūpomis ir tamsiai mėlynomis akimis. Jis auto- šaltkalvis, brigadininko pa- vaduotojas.

— Penktas punktas. Ką siūlote?

Kresnas, kampuotu veidu vaikas, koją ant kojos už- simetęs, tarė storu balsu, su- valkietiška nutęsdamas:

— Tai gal dar apie profesijas...

Į jį susmigo visų akys. Kalbėtojas užsikirto. Gal su- sigėdo viešai prakalbęs? Už- sikirto ir nutilo.

— Apie kokias profesijas? Apie mokslą jau įrašėme... — atsiliepė kažkas iš kertės.

— Aš, ne apie vidurinį mokslą... — ėmė teisintis suvalkiėtis. — Aš apie mokslą čia pat, prie varstoto... Na, kaip jums paaiškinti. Šit valandą ieškojome elektri- ko... — jis parodė į mane pajuodusia nuo tepalų ran- ka. — Nėra energijos, ir sė- dime rankas susidėję. Kol prisiprasys malonės!... O jeigu savas elektrikas — nereiktų dykinėti. Čia aš ne apie vidurinę, apie garažą...

— Labai gerai! — pritarė jam Inso- da. — Kiekvienas išmoksime dar po vieną šalu- tinę profesiją ir bėdoje viens kitą lengvai pakeisime.

Man suniežėjo liežuvis, ir aš atkirtau suvalkiečiui:

— Baisiai jau tu daug bū- tum nudirbęs. Ką tik ma- čiau iš kūr atėjai. Iš valgyk- los, alaus putą šluostydama- s...

Visi ėmė juoktis. Suval- kiečio kakta išraudo.

Ir vėl Inso- da įsiterpė į šneką, užgesino gincą:

— Tam ir rašom pasiža- dėjimus, kad daugiau be rei- kalo nevaikštinėtumėm... — jis pakėlė savo mėlynas akis į mane. — O pas jus jau or- ganizuojama komunistinė brigada?

— Šitie vėžliai elektrikai į komunistinę pašukutiniai at- rėplios! — vėl cyptelėjo tas pats balsas iš tamsios ker- tės. — Lydintuvą jie antras mėnuo taiso...

Ką man atsakyti? Jokių brigadų mes dar neorganizuojame. Tačiau, kad būtu- me patys blogiausi — nesu- tinku. O dėl elektros lydin- tuvo — ne aš jį taisau. Ir dargi nepastebėjau tokio prietaiso.

Atsukęs nugarą, baigiau tvarkyti reostato fazes. Gara- žo palubėje nušvito elekt- ros žibintai. Iš karto pasi- darė linksmiau. Automobi-

liai lyg pajaunėjo ir suspin- do žaliu laku.

Tylėdamas nusimoviau gu- mines pirštines ir užsikišau už diržo. Susirinkau įran- kius. Nueidamas dar sykį dirstelėjau į soferius...

Susėdo aštuoni išminčiai. Pažiūrėsime, kai reiks tų profesijų mokytis, į vakari- nę mokyklą vaikštinėti, kny- gas skaityti, nesikeikti...

Tą patį pasakiau ir Kris- tupui, kai vakare išsirengė- me į darbininkų jaunimo mo- kyklą. Algebros uždavinio neišsprendžiau — kelionė pas Bobiną prarijo mano laisvalaikį. Net norėjau nei- ti į pamoką. Kam akis gėda kaitinti?

Kristupas neatstojo ir iš- sivedė.

Jis išklaušė mano abejo- nes. Netikėjau, kad garažo soferiai greit pasikeis, bema- tant pasizymės, pralenks ki- tus gamyklos darbininkus. Ar ne visį iš vienos tešlos krėsti?

— Nei soferiai, nei aš, nei tu nepasidarysime kitokie, jei to nenorėsime. Pats su- pranti — vien pliaukštelėje delnais, neišguisime biau- rių įpročių. Kas kvailys, tas liks kvailiu ir gražiais drabužiais apsirengęs. O mes norime būti kitokie. Ir būsimė...

Prisiminiau vakarykštį su- sitikimą su Irena ir papasa- kojau Kristupui.

— Su drąsiais vyrūkais ji nori susipažinti? kreivai šyp- telėjo Kristupas. — O ko ta- da lankosi pas tą katiną Bo- biną? Pamaiva!

Aš tik pečiais truktelėjau.

— Pakvieteit ją į "Elekt- ros baraką"? Kaip kvaila! — nusižioavo Kristupas. — Laužt reikia to barako si- e- nas ir — į ugnį. Nepatinka man ta skylė. Ar negalima gražiai praleisti laiką? O ten — peštynės, ginčai, girti... Va Inso- da šiandien biure sveikaj kalbėjo. Siūlo savo klubą įsirengti.

— Atskirai? Vien mūsų fabriko?

— Na! O kas čia nuosta- baus? Argi amžinai dulkes siurbSITE ir trypsite tame "Elektros barake"? Ir ko ten neprisirenka...

— O fabriko direktorius? Ką jis apie mūsų klubą?

Aš girdėjau, kad fabriko vadovai teisinasi — nėra lė- šų tokiam klubui. Ką mes vieni padarysime?

— Direktorius direktoriu- mi, o mes patys ar ilgai karš- to blyno burnon įkemsant lauksime?

Aš jau spėjau pažinti Kris- tupą. Jei jis taip kalba, va- dinasi, apie savo klubą kaž- ką rimtai svarstė. Na, luk- terėsime — pamatysime. Tur būt, naujosios brigados šio reikalo stversis. Ar įstempis?

O man tuomet daug labiau rūpėjo Irena. Šeštadienio aš laukiau nekantraudamas. Ką ji man papasakos?

Pavojingi Bėgliai

Ką mes veidavome lais- valaikiais?

Kartais net ir galvoti ne- reikėdavo. Už mus plūšėjo "mūsų močiutė". Taip mes vadindavome Nemeikšienę, profesajungos komiteto pir- mininkę, labai žvalią, judrią ir nuoširdžią moterį.

Mes gyvenome ir dirbome atokiame priemiestyje. Čia per trumpą laiką spėjo iš- dygti keli didžiuliai fabriškai ir nauji gyvenamieji namai. Statybos vyko ir toliau. Gat- vės buvo išraustos — buvo vedama kanalizacija, dujo- tiekis, vandentiekis, stori vamzdžiai namams apšildyti, Cementu, geležimi, naujo- mis plytomis kvepėjo didžiul- liai kvartalai. Nemeikšienė visu tuo džiaugėsi, bet ne- pasitenkino. Juk be gerų bu- tų darbininkams dar reikia savo rajone turėti ir kinote- atrą, didelius kultūros nam- us, pavyzdingus klubus ir gražias šokių sales. Žinoma, po kelių metų viskas bus, bet kol kas nėra, ir Nemeikšie- nei didžiausias rūpestis buvo kur ir kaip darbininkams or- ganizuoti laisvalaikį pralei- dimą. Ji ruošdavo ekskursi- jas į parodas, kolektyvinius filmų lankymus gražiausiu- se miesto kinoteatruose, iš- siprašydavo iš fabriko auto- busiuką ir nugabendavo mus žiūrėti "Gulbių ežero", "Zal- dokynės"... Tuo pačiu au- tobusiuku mūsų meškeriot- jai važiuodavo prie ežerų, o darbininkai medžiotojai — vilkų ir šernų šaudyti. Kar- tais darydavome gegužines pušynuose, ant smėlėto upės kranto. Nors mūsų saviveik- lininkai ir neturėjo tinkamų patalpų repetacijoms, bet Ne- meikšienė šokėjas aprenge- tautiniais drabužiais, muzi- kantams supirko dūdų or- kestrą.

Tad laisvalaikiais buvo kas veikti...

Mes net didžiavomės savo fabriko "močiute". Jautėme jos rūpestingą ranką. Bet ką reiškia panaši "močiutė" veikla vienoje ar kitoje gamykloje... Juk gamyklų daug, jaunimo daug, kur jam visam sutilpti, kur padais trinktelėti?... Šalia didžiulės elektrinės riogsojo tušti mē- diminiai namai, kuriuose anks- čiau buvo statybininkų kon- toros ir sandėliai. Kažkas iš elektrikų ten išsipašė vieną, antrą sykį pasišokti. Šešta- dienio polkutė ėmė kartotis. Taip ir įjunko neorganizuo- tas jaunimas lankyti tą sa- liukę. Mes ir patys ten kar- tais užbėgdavome, jei pavē- luodavome į Nemeikšienės autobusiuką.

Menkas tas namiūkštis — pajuodusiomis lentinėmis sie- nomis, persikreipusiu ir jdu- busiu stogu. Vadiname jį "Elektros baraku". Neilgai jam liko gyventi. Vis dažniau ir

dažniau pasigirdavo balsų, kad jį griaus... Labiausiai jo nemėgo Nemeikšienė. Bet kažkokie ūkvedžiai "Elekt- ros baraką" aršiai gynė — už muziką iš ten jie išlupda- vo šiek tiek pinigų — ir ba- rakas laikėsi.

Ateidavo šeštadienis — ir jaunimas jį atsimindavo. Pir- ma atėjusieji atverdavo lan- gus ir duris, įjungdavo radio- lą. Prirūgęs, suplėkęs, per savaitę nevedinto kambario oras plūsdavo gatvelėn kartu su "Barselonos vynuogių" dainele. Mergaitės kelis kar- tus čiukštelėdavo beržinėmis šluotomis, braukdamos per slenkstį nuorūkas ir sumin- džiojtas saldainių popieriu- kus. Kažkas papurkšdavo dulkinas grindis vandeniu.

Pamažu ir nesiskubindami imdavo prie "Elektros bara- ko" slinkti šokėjai ir šokė- jos. Iš vidaus blausia šviesa spingsėdavo mažutės elekt- ros lemputės.

Prie durų stovinčiųjų bū- relis pamažu augo. Čirksejo degtukai, smilko stipraus ta- bako dūmai, nuskardėdavo grubus juokas. Šlamėjo sati- nas, ripsas, štapelis, dirbti- nis šilkas.

Sutemos užgulė mišką, slėpdamos Neris krantų ža- lumą, puošnias paupio kal- vas. Juoda tamsa gaubė si- dabrinį upės blizgesį, žadin- dama nerimą jaunose sielo- se.

O radiola garsiau daina- vo ir viliojo. "Elektros bara- ke" ėmė veikti slėpiningos magnetinės jėgos. Takais ir gatvelėmis, lyg peteliškės prie žiburio skrido, skubėjo, veržėsi naujos ir naujos po- ros...

Dabar salė jau pilnutėlė, ir visų veidai atrodo įdomūs ir džiaugsmingi. Pasigirsta dainos. Pasigirsta ir pirmie- ji įžūlus balsai. Į salę plū- teli patys drąsiausi, kurie ke- lio neprašo, bet skinasi jį pa- tys kieta alkūne.

Į vakaro pabaigą "Elekt- ros barake" nedrąsiems, mandagiem jaunuoliams jau darosi nejuoku. Sau vietos,

pagarbos ir šokėjos malonės reikalauja stiprieji, kuriems mandagumas — tik nusi- spiauti. Atsiranda karštų gaidžiukų. Kažkas kažką kviečia išeiti už durų.

Daugelis čia vienas kitą puikiai pažįsta, nors ir dirba skirtinguose fabrikuose. Ži- no kitų įpročius, pomėgius, priežodžius. Žino, kuris ku- rią myli ir kuri kuriam pavy- duliauja.

Ir vis dėlto šis šeštadienis man buvo kitoks. Aš degiau nekantrumu. Ateis ar ne Ire- na?

Devynios... Pusė dešim- tos... Dešimta valanda, Ji nesirodė.

Aš džiaugiausi, kad šį šeš- tadienį neatėjo Kristupas ir nemato mano nepasisekimo. Aš labai pergyvenu, kai iš manęs šaiposi.

Apie pusę vienuoliktos iš- dygo Kristupas ir dar keli vyriokai iš milicijos pagalbi- ninkų brigados. Jie vaikšti- nėjo ir dairėsi, vienas nuo kito labai nenutoldami.

— Ko jūs ieškote?... — tariu Kristupui, atsirėmu- siam į tvorelę šalia barako. Stengiausi jį pirmas užkal- binti, kad jis neimtų kvatot- tis iš mano nepavykusio su- sitikimo su mergina.

— Šitoje dumblynėje visa- da ką nors įdomaus gali ap- tikti! — atsakė susirūpinęs nenustodamas žvalgytis Kris- tupas. — Neilgai barake linksminsitės, Griausim... Tikrai jį velniop griausim...

— Man nei šilta, nei šal- ta... — atšoviau ir pada- viau jam kietą saldainiuką pasiulpti. — Tačiau atsakyk, ko jūs čia suskridote?

— Nė žodžio, kam nereik! — Ar manęs nepažįsti? (Bus daugiau)

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietu- viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Pranešimai

Toronto

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 9 dieną, 2 valandą po piet, savo svetainėje, 160 Claremont St. Maloniai kviečiame visus narius ir nares dalyvauti. Bus svarbių dalykų aptarti.

Patikrinkit narines knygetes, ar mokėta šiemet mokesčiai! Jei ne, tai jei šiame susirinkime nemokėsite, ištikus nelaimei ar susirgus negalėsite gauti pašalpos.

Kuopos Valdyba

Pavasarinis Darbininkų Parengimas Toronte

TORONTO. — Penktadienį, balandžio 7. 300 Bathurst St., atsibus pavasarinis "labor jamboree". Visi kviečiami atsilankyti.

Į programą įeina: vakarienė žemutinėje salėje nuo 6 iki 8 valandos vakaro. Vakarienė kainuos \$1.00 suaugusiems ir 75 c. vaikams. Viršutinėje salėje bus visoki išpardavimai labai žemomis kainomis. Prie to visko, bus bingo viršutinėje salėje, o apatinėje salėje po vakarienės bus muzika ir dainos. Bus ir visokių įvairumų.

Taiigi, nepamirškite balandžio 7 dienos. Tokių įvairių

Sūnų ir Dukterų K.L.S. Pašalpinės Draugijos
Pirmos Kuopos Buosiamas

Metinis Parengimas

Šeštadienį, Balandžio - April 8 d.

Savoje Salėje, 160 Claremont St., Toronto

Sokiams griėš geras orkestras. Pasivašiniimui įvairūs gėrimai.

Visus maloniai kviečiame dalyvauti įžanga \$1.00. Pirmos kuopos nariams prie įėjimo nereiks mokėti.

Pradžia 7 val. vak.

Parengimų Komisija

Apie Viską

Dr. M. B. Shimkin iš St. Petersburg, Flo., tvirtina, kad trautus (žuvis) užpuolė vėžio epidemija. Jis mano, kad šis žuvų vėžys gali visai sunaikinti trautus.

Žuvų vėžys nėsas pavojingas žmonėms, bet ekonominiškai ši žuvis turi didelę reikšmę visuomenei. Be šios žuvies ir meškerotojams labai susiaurės šios rūšies sporto dirva.

Dr. Shimkinas mano, kad parengimų būna mažai. Toronto Spring Labor Jamboree Committee

už žuvų vėžį atsakomingas maistas, kuriuo žuvis šeriamos žuvų veisyklose.

Hamiltonė įvykusiame susirinkime studentai pasakojo, kad vidurinių mokyklų studentų tarpe daug tokių, kurie apgaudinėja laike egzaminų, girtuokliauja.

Daugiausia girtuokliauja pasiturinčių tėvų vaikai, nes tėvai dažnai nebūna namie ir tokiu būdu susidarancios progos šeštadieniais nepilnametiams kelti orgijas namuose.

Belleville mieste, apie 105 mylios nuo Toronto, kidneyriai žiamiai nužudė 10 metų berniuką. Jie sumušė

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių patelna nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Aklų ir Akinių Specialistas

J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

WINDSOR, ONT.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Windsor Kuopa
Rengia Pavasarinį Pasilinksminimą

Šokius

Šeštadienį, Balandžio 15 Dieną

2839 Metcalfe St.

(Kampas Drouillard)

Kviečiame Windsor, Detroito ir apylinkių lietuvius atsilankyti.

Bus visokių gėrimų ir užkandžių ir bus galima pasiūkti prie gero orkestro.

Pradžia 6 valandą vakaro.

Rengėjai

ji, o paskui pririšo prie mezdžio taip, kad jis negalėjo atsirišti ir nakties metu mirė nuo šalčio ir sumušimo.

Jaunų vilkiukų klubo vadovas nusižudė. Jam buvo pavesta išreikalauti iš tėvų \$25,000. Galimas daiktas, kad jis pats buvo tuo kidneyriu ar narys grupės kidneyrių.

Savižudys buvęs pavyzdingas parapijonas.

Moteryų organizacija įteikė Ontarijos agrikultūros ministruui peticiją su 16,000 parašų, reikalaujančią, kad būtų leista pardavinėti spalvotą margariną.

Girdi, Kanados moterys

praleidusios 43,000 metų maišydamos dažus į margariną, kad jo spalva būtų panaši sviesto spalvai.

BALTA GYVATĖ

(Atkelta nuo 9 pusl.)
reikšę gyvatiški įpročiai, ir šeimoje prasidėję vaidai ir kivirėai.

Patyręs Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas iš vidaus ir lauko ir naujų lubų

Telefonas: RO. 6-3926
Toronto

Visokių Pieno Produktų Krantuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuvis Stogu Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 3, Ont.

Dengiam naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel.-LE. 2-5191
Toronto

Ed. Masiokas Television Service

Taisome visų rūšių ir firmų
Televizijas, HI-FI, Patefonus ir kt.
Duodama 10% nuolaida ant naujų Picture Tubes
ir garantuojame dviem metams
3604 Dufferin St. Tel.: ME. 5-5210

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŪ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus
galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.